

แกะรอยธรรม ตามรายทาง

หลวงพ่อพระอาจารย์จันดี กนฺตสาโร

แกะรอยธรรมตามรายทาง

นิราศแดนไกล จากใจที่จดจำ

โดย

หลวงพ่อพระอาจารย์จันดี กนฺตสาโร

เยือนยุโรป

๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ — ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

แกะรอยธรรม ตามรายทาง

โดย หลวงพ่อพระอาจารย์จันดี กนฺตสาโร

พิมพ์ครั้งที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐
(PDF Version ปรับปรุงล่าสุด ๑๐ ต.ค. ๖๐)
จัดทำโดย คณะศิษยานุศิษย์ วัดป่าอัมพวัน

Credits: Ornaments - Elfwilde (shutterstock.com); zhaolifang (vecteezy.com)
Europe Map - erind (vecteezy.com); Google Map

ผู้บันทึก

แกะรอยธรรมตามรายทาง เป็นการบันทึกการเดินทางเยือนยุโรป ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ระหว่างวันที่ ๔ พฤษภาคม - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ในฐานะเป็นปัจฉาสมณะ ผู้ติดตามพระเดชพระคุณพระราชภาวนาวิกรม (หลวงพ่อเลี่ยม ฐิตธมฺโม) เจ้าอาวาสวัดหนองป่าพง อุบลราชธานี ซึ่งท่านได้เดินทางไปร่วมประชุมสงฆ์นานาชาติ ณ วัดอมราวดี ประเทศอังกฤษ ในฐานะประธานสงฆ์

เดิมทีไม่ได้ตั้งใจจะจดบันทึก เพราะนึกถึงคำหลวงพ่อชาที่ท่านกล่าวไว้ในสมัยท่านไปเยือนอังกฤษ ปี ๒๕๒๒ ว่า เราจะมาจดเอาบ้านเอาเมืองเขาไปทำอะไร เพราะที่ไหนๆ ก็มีเหมือนกัน อันที่จริงโดยปกติ จิตใจมันก็จด มันก็จำของมันอยู่แล้ว โดยเฉพาะสิ่งแย่ๆ ไม่อยากจะให้มันจำแต่มันก็จำจนได้ ทั้งๆ ที่ไม่ได้จดที่อยากให้จำแต่มันก็ไม่จำ ไม่รู้เป็นอย่างไร อาจเป็นเพราะอะไรที่ไม่ประทับใจ ใจมันก็เลยไม่ประทับก็อาจเป็นได้

แต่จะอย่างไรก็ตาม การบันทึกในครั้งนี้ เนื่องจากมีความรู้สึกว่าถ้าเรามองโลกในแง่ธรรมทัศนะ ก็จะทำให้เราได้เห็นอะไรหลายๆ อย่าง ที่เราเดินผ่านไป จึงคิดอยากจะถ่ายทอดความรู้สึกนี้ ให้เป็นเบื้องหลังของการเดินทาง เผื่อลูกศิษย์ลูกหาที่ประกอบด้วยศรัทธา ไม่ได้ตามไปเห็นด้วยตาเนื้อ แต่ก็สามารถจินตนาด้วยตาปัญญาได้ เสมือนได้ร่วมเดินทางไปกับหลวงพ่อในทุกหนแห่ง แถมได้คำกลอนสอนใจแบบเบาๆ ไม่หนักสมอง ไม่ต้องคิดลึกจนนึกไม่ออก แต่ได้ความเพลิดเพลินเจริญใจไปตามแบบ ธัมมะ ธรรมดา ด้วยเหตุนี้ บทกวีที่ไม่กระวาท จึงได้ประกาศตัวออกมาเป็นรูปเล่ม ดังปรากฏในมือท่านทั้งหลายอยู่ในขณะนี้ หวังว่าท่านทั้งหลายคงได้รับความสุขความเพลิดเพลินเจริญใจ ได้ข้อคิดข้ออรรถข้อธรรมนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมดีงามตามฐานะภาวะโดยทั่วกัน

ผู้บันทึก

๗

พฤษภาคม
๒๕๖๐

บรรยากาศยามเช้าที่**ประเทศอังกฤษ** มีเมฆมาก อุณหภูมิ ๑๐ องศาเซลเซียส วันนี้ที่**วัดอมราวดี**มีพิธีจัดงานวิสาขบูชา (วันจริงเป็นวันที่ ๑๐ พฤษภาคม) แต่เพื่อความสะดวกแก่พุทธศาสนิกชนจึงต้องจัดในวันหยุดสากล วันนี้...ภาคเช้ามีการรับบิณฑบาตภายในบริเวณวัด ภาคบ่ายฟังพระธรรมเทศนา แสดงโดย...พระราชภาวนาวิกรม (หลวงพ่อเลี่ยม) และพระราชสุเมธาจารย์ พิธีวิสาขบูชาเริ่มเวลา ๑๐:๐๐ น. มีสมาทานศีล ๕ ฟังพระเจริญพระพุทธมนต์ รับบิณฑบาตภายในบริเวณวัด วันนี้มีพุทธศาสนิกชนมาร่วมตักบาตรนับได้ประมาณ ๔๐๑ คน ถือว่ามากสำหรับเมืองนี้

หลวงพ่อชา กล่าวไว้ หลายปีก่อน
ว่า...พระธรรม คำสอน จักแพร่หลาย
ในหมู่ชน ชาวยุโรป ถิ่นแดนไกล
เหมือนจุดไฟ สว่างโร่ ทั่วโลกา

ตะวันออก จะกลาย เป็นตะวันตก
วณิพก จะกลาย เป็นเศรษฐี
ที่เคยมืด กลับสว่าง ช่างแปลกดี
ที่เคยมี กลับหาย มลายไป

รู้แล้ว...ลืมตากันเสียบ้าง!

เห็นศรัทธา สาธุชน คนมากหลาย
ทั้งหญิงชาย หลายเชื้อชาติ ศาสนา
มาหลอมรวม เป็นหนึ่งเดียว ในมรรคา
ไม่เลือกว่า ชนชาติใด ใจตรงกัน

เพราะพระธรรม คำสอน เป็นสัจจะ
เพียงแต่พระ..บรมครู ท่านรู้เห็น
แล้วนำมา ประกาศนำ ผ่องบำเพ็ญ
ให้เราเห็น ด้วยใจ ไม่อำพราง

ศาสนา คือความจริง เป็นสิ่งประเสริฐ
ไม่มีเกิด ไม่มีตาย มลายสูญ
แม้โลกนี้ จะมอดไหม้ เป็นจุณวิจุณ
ธรรมคุณ ก็ยังอยู่ ไม่รู้เลือน

ขออนุ..โมทนา พร้อมสาธุ!
ให้บรรลุ เป้าหมาย ดังใจหวัง
ขอให้พบ สุขี อัตตานัง
ให้สมดั่ง ประณิธาน ทุกท่าน..เทอญ

๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เช้าบรรยากาศครึ้มฟ้าครึ้มฝน อุณหภูมิ ๘ องศาเซลเซียส เตรียมจัดบริขารเพื่อเดินทางไปยัง Portugal วัดสุเมธาราม ซึ่งมีท่านอาจารย์วชิโร เป็นประธานสงฆ์

ท่านอาจารย์อมโร (ท่านเจ้าคุณ..นึกไม่ออก) ท่านมากราบขอบพระคุณตั้งแต่เช้า วันนี้ฉันภัตตาหารเช้าแต่เช้าหน่อยประมาณ ๐๗:๓๐ น. เพราะต้องเผื่อเวลาเดินทางไปยังสนามบิน London Heathrow airport ผู้ร่วมเดินทางมีพระราชภาวนาวิกรม (หลวงพ่อเลี่ยม) หลวงพ่อจันดี พระอาจารย์สิริปัญโญ พระอาจารย์อำนาจ พระอาจารย์โมเช่ ส่วนฆราวาสมีพ่อเจ็ก (วปพ) คุณเฉลิมชัย (วปอ) ท่านอาจารย์อมโรและศิษย์คอยส่งขึ้นรถจนล้อหัน เราจะใช้เวลาเดินทางประมาณชั่วโมงกว่าๆ แต่..ไม่น่าเชื่อเมืองอังกฤษรถติดเหมือนกัน

เมืองอังกฤษ รถติดไม่ แพ้บางกอก
แต่ขาออก ลื่นไหล ไม่มีปัญหา
แต่ของเรา เป็นขาเข้า เศร้าอุรา
แต่...ทว่า ยังลื่นไหล ใช้เกียร์ slow

ถึง airport ทันเวลา แม้ช้าไปบ้าง
ยังได้นั่ง ภายใน (วีไอพี) คลายทุกขา
ฉันของว่าง ร่วมกัน ทันเวลา
แล้วค่อยมา ขึ้นเครื่อง จบเรื่องไป

๙

พฤษภาคม ๒๕๖๐

ณ พุทธวิหาร**เมืองลิสบอน Portugal** ๖ โมงเช้า มีเมฆบาง อุณหภูมิ ๑๔ องศาเซลเซียส เสียงวิหกนกกาสนทนากันแต่เช้า เพื่อวางแผนในการทำมาหากิน การดำเนินชีวิตไม่ผิดกับสัตว์มนุษย์ วันๆ ก็มีแต่เรื่องนอกตัว กลัวไปเสียทุกอย่าง กลัวจะไม่ได้ กลัวจะหาย วิตกกังวลในเรื่องอดีตอนาคต จนลืมปัจจุบัน ชีวิตในโลกใบนี้จึงไม่มีอะไรแตกต่าง ต้องดิ้นรนทนทุกข์ทรมานในวัฏสงสารภพแล้วภพเล่า ตราบใดที่อวิชชายังปิดบังดวงตาคือปัญญา ก็คงยังจะมืดบอดตลอดกัปตลอดกัลป์ไปอีกนานทีเดียว (กรรมของสัตว์)

แต่แล้ว...พอลืมตาสุริยาก็ปรากฏ มองไปด้านขวามือภายในวิหาร ตะวันยอทอแสง สำแดงถึงนิมิตหมายแห่งความสว่างไสวในโลกใบนี้ โอ้...พระเจ้า! ประโยคนี้จะอุทานหรือไม่ โดยสัจนัยก็คือ..กฎธรรมดา

เมื่อมีมืด ก็ย่อมมี สว่างแก้
ร้อนแย่ๆ ก็มีเย็น เป็นกระสาย
เมื่อมีทุกข์ ย่อมมีสุข คอยมลาย
ทั้งเกิดตาย มีทางแก้ แน่ทีเดียว

พระพุทธองค์ ทรงสอน ให้พินิจ
หมั่นทำกิจ ภาวนา หาเหตุผล
ให้ปัญญา สว่าง "รู้" อยู่เหนือตน
ก็จะพ้น เกิดตาย สบายแล

หลังจากฉันอาหารว่างเบาสบายสไตล์ผู้มีอายุ แล้วเดินยืดแข้งยืดขาเป็นการ warm up เพื่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงของดินฟ้าอากาศ ซึ่งมิอาจเดาได้ในแต่ละเวลานาที ขณะเดินชมบริเวณวัดกับหลวงพ่อเลี่ยม พ่อเจ็ก โยมเหน่ง เห็นผลส้มเหลืองเต็มต้น เหมือนไม่มีใครสนใจ หลวงพ่อใหญ่ให้พ่อเจ็กชิมดู บอกว่า "ส้มเกินส้มครับหลวงพ่อ" หลวงพ่อบอกเก็บเอาเม็ดไปปลูกทำพันธุ์ ไม่ทราบว่าหลวงพ่อให้คติธรรมหรือเปล่า? ก็แปลกดีคนเราโดยส่วนมากมักจะเอาแต่สิ่งที่ชอบ ที่ไม่ชอบไม่เอา เข้าตำราหลวงพ่อชาเทศน์เรื่องฑีฆะนขะพราหมณ์ (พราหมณ์เล็บยาว) ถ้าคิดเป็นอาจเห็นธรรมเพราะมันเกี่ยวกับความปรารถนาและไม่น่าปรารถนา เหมือนความชอบใจและไม่ชอบใจ มันเป็นของคู่กัน ถ้าขาดสติรู้ไม่เท่าเอาไม่ทันก็ถูกตะบันทั้งขึ้นทั้งล่อง หลวงพ่อคงหมายถึงสิ่งนี้ ลองคิดดูซี๊!

ความยินดี ความยินร้าย ทั้งสองอย่าง
เป็นความต่าง ในความเหมือน นะเพื่อนเอ๋ย
ฝึกบ่อยๆ แล้วจะรู้ อยู่สเบย
คนไม่เคย ก็ชอกช้ำ เป็นธรรมดา

หลวงพ่อชา ให้ดูมือ ทั้งหงายคว่ำ
แล้วจดจำ ให้ดี มีอานิสงส์
ทั้งสองด้าน คือสุขทุกข์ มองแล้ว...ให้ปลง
น้อมจิตลง สู่ไตรลักษณ์ จักเห็นเอง

ธรรมาภิสมัย Smadhi relaxed time

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๑๐:๓๐ น. เวลาภัตตาหารหลัก รวมกันฉันที่ห้องสมมุติเป็นศาลา มีพระ ๕ รูป ตาปะขาว ๑ มีโยม ๖ ท่าน ชาย ๔ หญิง ๒ แยกเป็นฝรั่ง ๔ ชาย ๒ หญิง ๒ อีก ๒ ใช่ใครที่ไหน พ่อเจ็กกับโยมเหน่ง อาหารไม่มากแต่ก็ไม่น้อย พอดีๆ พระไปบิณฑบาตได้ขนมปังก้อนบิ๊กๆ มาตั้งหลายก้อน เฉพาะอาหารบิณฑบาต ๔-๕ รูปสบายๆ (แต่เป็นขนมปังอย่างเดียว) ฉันอาหารเพื่อเป็นยา หากไม่พิจารณาก็เป็นทุกข์

แม้อาหาร จะรสเลิศ ประเสริฐสุข
ทานแล้วทุกข์ ก็มีอยู่ รู้ไหมหนอ?
อาหารดี ไม่เลิศหรู ดูน่าจะ...พอ
ฉันเพื่อต่อ ธาตุขันธ์ วันวันไป

อยู่ก็ดี กินก็ดี ย่อมมีสุข
อยู่ก็ทุกข์ กินก็ทุกข์ หาสุขไฉน
อยู่ไม่เป็น กินไม่เป็น ช่างน่าอาย
ไม่เหลือลาย มนุษย์สา ว่ามาดี

๑๔:๓๐ น. ท่านอาจารย์วชิโร พาไปชมเมืองหลวง จากพุทธวิหารนั่งรถไปประมาณ ๔๐-๔๕ นาที ถ้ารถติดก็บวกเวลาเพิ่มไปอีกหน่อย ขณะนั่งรถชมทิวทัศน์ข้างทางเหลือบเห็นป้ายทางหลวงบอกว่าไป Lisboa เราก็ปล่อยฉลาดบังอาจถามท่านอาจารย์วชิโรไปว่า "ท่านอาจารย์! Lisboa กับ Lisbon มันคนละเมืองรึ?" ท่านหัวเราะ..ก่อนจะตอบด้วยคำถามกลับมาว่า แล้วกรุงเทพกับ Bangkok เหมือนกันไหม? เลยปล่อยไก่ตัวเบ้อเริ่ม!!!

รู้ว่าโง่ ยังปล่อยโง่ พุทโธ่เอ๋ย
คำเฉลย ออกมา ช่างน่าขัน
Lisboa คนปอร์โตฯ เขาเรียกกัน
อังกฤษนั้น เรียก Lisbon โดนสอนมวย

โง่แล้วรู้..สึกตัว ยังชั่วหน่อย
ดีกว่าปล่อย ฉลาดโง่ มันโอหัง
คนฉลาด ทำเป็นโง่ ปัญญายัง
นิ่งแล้วฟัง อย่างองอาจ ฉลาดจริง

ภาคเย็นของวันที่ ๙

ท่านอาจารย์วชิโรพาไปชมโบสถ์คริสต์ ก็วิจิตรดี เรื่องประติมากรรมยกให้เขาอยู่แล้ว แต่นักท่องเที่ยวเยอะเหลือเกินเดินไม่สะดวก เลยดูไม่ถนัด ชมแบบรวบรัดพอ ต่อจากนั้นโยมนิมนต์ไปฉันปานะในสมาคม ถือเป็นการพักผ่อนก่อนจะมีการแสดงธรรม

๑๙:๓๐ น. หลวงพ่อเลี่ยมแสดงธรรมเทศนา มีศรัทธาสาธุชนมาฟังประมาณ ๔๐-๔๕ คน แต่ละคนดูสนใจและตั้งใจฟังกันด้วยอาการสำรวม น่าอนุโมทนา กว่าจะเลิกลากลับถึงที่พักก็ ๔-๕ ทุ่ม รู้สึกไม่สู้สบาย มึนศีรษะ

เรื่องสังขาร ใช้มันมาก ก็แอนตี้
เหมือนรถดี ยี่ห้อดัง ก็พังได้
ใช้พอเหมาะ พอควร ทบทวนไป
ได้กำไร เพราะใช้เป็น เช่นนี้เอย

วัดอมราวดี ประเทศอังกฤษ
(ล่างขวา) | กุฏิหลวงพ่อสุเมโธ

Convento de Cristo
(Convent of Christ)
Tomar, โปรตุเกส

Castelo de Monsaraz
(Castle of Monsaraz)
Monsaraz, โปรตุเกส

Noudar Natural Park

Barrancos, โปรตุเกส

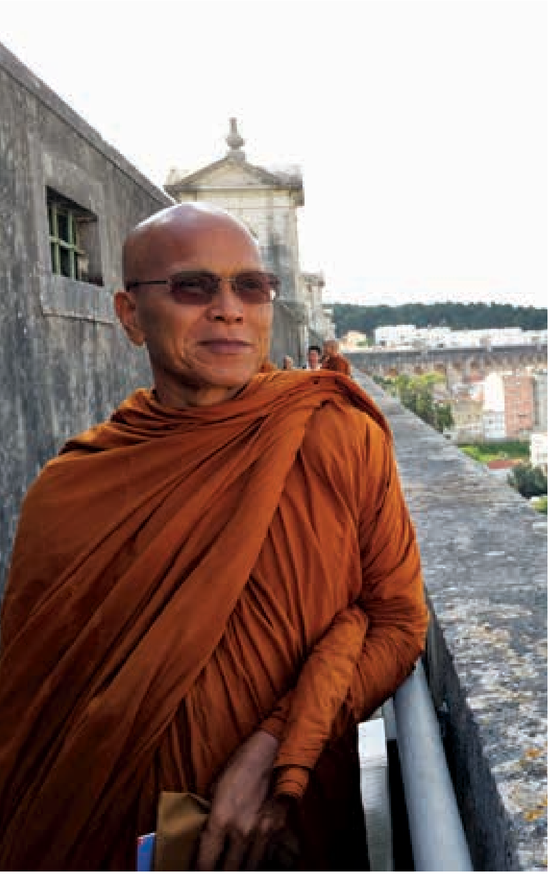

(ล่างขวา) | Castelo de Noudar

(ล่างซ้าย) | โอลีฟ (น้ำมันมะกอก) ต้นนี้ เจ้าแสนรู้ที่ยืนอยู่ข้างๆ บอกว่า อายุเกือบ ๑,๐๐๐ ปี

(ซ้าย) | กรุงลิสบอน
(ขวา) | พุทธวิหาร วัดสุเมธาราม
Ericeira, โปรตุเกส

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เช้าวันนี้อากาศครึ้มฟ้าครึ้มฝน กะจะซักผ้าเลยเสียท่าจนได้ วันนี้วิสาขบูชา ที่**วัดสุเมธาราม ปอร์ตุเกส** สวดปาฏิโมกข์ ๐๕:๔๕ น. สวดเสร็จหลวงพ่อให้โอวาทธรรมประมาณชั่วโมงครึ่ง ช่วงรับอาหารว่างฝนเริ่มตกและก็ตกเรื่อยๆๆ มาจน ๑๐ นาฬิกาเวลาภัตตาหารหลักก็ยังไม่หยุดตก วันนี้มีโยมมาทำบุญ ๑๐ คน แบ่งเป็นชาย ๖ หญิง ๔ ฝรั่งหญิง ๒ ไทย ๒ ฝรั่งชาย ๔ เช่นเคย อีก ๒ คือพ่อเจ็กกับโยมเฉลิมชัย เช้านี้ไม่มีพิธีอะไร ฉันเสร็จหลวงพ่อบอกว่า "ฝนตกไม่มีอะไรก็...นอน" เจ้าอาวาสหัวเราะชอบใจ ครับ! ครับ! ครับ! วิสาขบูชาเทวดาพรมน้ำมนต์ตลอดทั้งวัน เย็นวันนี้หลวงพ่อให้ทำหน้าที่แทน คือ สงเคราะห์ญาติโยมด้วยธรรมกถา มีศรัทธาญาติโยมมาร่วมนั่งสมาธิฟังธรรมประมาณ ๔๐ คนมีแต่ฝรั่งคนไทยไปไหนหมดไม่ทราบ นั่งสมาธิเสร็จประมาณ ๒ ทุ่มครึ่ง จึงมีการอาราธนาศีล รับศีล ฟังธรรม ท่านอาจารย์สิริปัญโญทำหน้าที่เป็น Translator from Thai

to English วันนี้พูดธรรมะไม่ต้องมีหัวข้อ แต่ก็พอสรุปใจความได้ว่า "ยิ้มได้นานด้วยการแผ่เมตตาจิต" ทั้งแก่ตนและผู้อื่น แสดงไปยิ้มไปแบบสบายๆ ฝรั่งอดใจไม่ได้นั่งยิ้มไปด้วยฟังไปด้วย ทั้งๆ ที่มากันใหม่ๆ หน้าตาถมึงทึงไม่รับแขก พอบอกให้แผ่เมตตาให้แก่ตน และฝึกในการยิ้มบ่อยๆ เมตตาตนเองเยอะๆ ฝรั่งสนใจ จากก้มหน้าเป็นลืมตา สาธุ!

ยิ้ม...ยิ้ม...ยิ้ม จากใจ ไม่แสยะ
ยิ้มแล้ว...แอ่ะ! สุดสะเอือน เหมือนกลิ่นเหม็น
ยิ้มแต่หน้า แต่ว่าใจ มันไม่เป็น
ยิ้มเหม็นๆ มีใครเห็น แล้วหรือยัง?

ยิ้มอย่างพระ ผู้รู้ ดูน่ากราบ
บอกให้ทราบ ถึงจิตใจ ไม่ไขว้เขว
ยิ้มอย่างคน มีปัญหา หน้าเหยเก
ยิ้มโซเซ ไม่สดใส เพราะ...ใจพิการ

แผ่เมตตา ให้แก่ตน คือคนฉลาด
แม้นักปราชญ์ ก็สรรเสริญ เจริญหู
รู้จักแผ่ เมตตาให้...แม้ในศัตรู
ผู้เป็นครู ย่อมสรรเสริญ เจริญพร

คนรักตน แน่นักต้อง รักคนอื่น
เพราะ "รู้" ตื่น ด้วยพระธรรม คำสั่งสอน
เรารักสุข เกลียดทุกข์...เจริญพร!
ย่อมแน่นอน คนอื่นเขา เช่นเราเอย

จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย
จงรักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด

๑๑

พฤษภาคม ๒๕๖๐

เช่นเคย ๐๖:๓๐ น. อาหารว่าง พระอุปัฏฐากจัดถวายอย่างดี มีข้าวต้ม ผลไม้ ขนมปังทาแยมบลูเบอร์รี่ ปิดท้ายด้วยโยเกิร์ตสไตล์ปอร์ตุเกส พร้อมบอกโปรแกรมทัศนศึกษา รถออกเวลา ๐๘:๐๐ น. ตรงเวลา ท่านอาจารย์และพระอุปัฏฐากจะพาทัศนาลงใต้ ชมบรรยากาศสองข้างทาง ธรรมชาติชวนดู เป็นทุ่งหญ้า ป่าองุ่นมองสุดลูกหูลูกตา นอกจากนั้นยังมีป่าธรรมชาติ ไม้ค๊อก โอลีฟ บ้านเราเรียกบักกอก (น้ำมันบักกอก) อายุหลายร้อยปี มีมากมาย ก่อนหน้านั้นข้ามสะพานยาวที่สุดในยุโรป ยาวถึง ๑๔ กิโลเมตร ท่านพาไปชม Castle หรือโบสถ์เก่าของชาวคริสต์สมัยโบราณ ส่วนมากทางยุโรปจะมีเยอะแยะ แต่ถ้าในอังกฤษ จะเหมือนป้อมปราการซะเป็นส่วนใหญ่ ไม่เหมือนปราสาท วันนี้ศิษย์ท่านอาจารย์วชิโรเป็นเจ้าภาพถวายอาหาร (แบบออริจินอล) ปอร์ตุเกสแท้ๆ แต่ก็อย่างงั้นๆ ฉันแบบ *ปฏิสังขาโย*ก็...OK จบ แถมมีปิดท้ายด้วยไอศครีมรสกาแฟก็..ใช้ได้ ฉันเสร็จนั่ง

รถส่วนตัวชมธรรมชาติต่อ จนไป
ถึงที่พัก เนชั่นแนล พาร์ค คักอีหลี
เป็นตาเบิ่งอยู่...

ธรรมชาติ สรรสร้าง ช่างเหมาะสม
คนนิยม สอดส่อง ดูสุขสันต์
มีต้นไม้ มากมาย หลายหลากพันธุ์
ชมทั้งวัน ก็ไม่เบื่อ เชื่อไหมโยม?

ดูตึกราม บ้านช่อง และห้องหับ
พอดูปุ๊บ เบื่อปั๊ป ด้วยเหตุไฉน
ผิดจากดู ธรรมชาติ ไม่บาดนัยน์
แล้วมีใคร มองเห็น เช่นเราเอย

ธรรมชาติสร้างได้อย่างวิจิตร แต่ก็ไม่เคยเป็นพิษต่อโลกา
มนุษย์เจ้าปัญญา ทำโลกให้มีมลทิน

๑๒

พฤษภาคม ๒๕๖๐

หกโมงเช้าตามท้องถิ่นนาฬิกา อุณหภูมิ ๑๕ องศาสบายๆ คืนนี้พักที่ เรือนพัก (ไม่ใช่โรงพัก) ชื่อ Castelo de Noudar บรรยากาศสบายๆ ฉันอาหารว่างเสร็จ เดินชมบรรยากาศแบบท้องทุ่ง ให้ความรู้สึกเหมือนเดินอยู่ในทุ่งหญ้าสุวรรณาประมาณนั้น (ทุ่งหญ้าสุวรรณาอยู่แห่งหนตำบลใดไม่เคยไปสักหน่อย) แต่บรรยากาศตอนเช้าเยี่ยมจริงๆ ไม่เชื่อลองดู

ธารน้ำใส ไหลเย็น เห็นตันกก
ดูไม่รก นัยน์เนตร นิเวศน์หรู
ภูมิทัศน์ ไม่ต้องจัด ก็น่าดู
มันเป็นครู เหนือครู จงดูเอา

สิ่งเหล่านี้ มีไว้ ให้เราทัศน์
แบบฝึกหัด อย่างดี มีคุณค่า
คนรุ่นใหม่ ได้เรียนรู้ และพัฒนา
ปิดตำรา ตัวหนังสือ ถือความจริง

เรียนรู้จากธรรมชาติ ฉลาดกว่าตัวหนังสือ

ฉันเสร็จประมาณ ๑๑ นาฬิกาเศษ ไม่รู้ว่ามัคคุเทศก์จะมีพิเศษที่ไหนบ้าง ต้องติดตาม The driver เธอสุดยอดจริงๆ เป็นยอดนักอนุรักษ์ตัวจริง รักธรรมชาติมาก พาวิ่งลัดเลาะไปตามชนบท ถนนคดเคี้ยวเลี้ยวไปเลี้ยวมา แต่ก็น่าทัศนาไม่น้อย สองข้างทางเป็นสวน olive oil เสียเป็นส่วนมาก มีสวนองุ่นบ้างประปราย นอกจากนั้นก็เป็นไม้โอ๊ค ซึ่งมีหลายชนิดพันธุ์ ที่สนใจอีกพันธุ์ก็คือไม้ค๊อก เป็นผลิตภัณฑ์ฝาเหล้าฝาเบียร์ในสมัยก่อน แต่ตอนนี้เปลี่ยนมาเป็นผลิตภัณฑ์โอท๊อป ของใช้มากมายหลายรูปแบบ เช่นทำของใช้ในครัวเรือน ถาดใส่ขนมปัง ที่วางช้อนที่เก็บมีดเป็นต้น คนฉลาดนำมาใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่า ต้นไม้นี้ใช้ส่วนที่เป็นเปลือก ลอกเอามาใช้ครั้งหนึ่งต้องรออีก ๗ ปีถึงจะนำมาใช้ได้อีกครั้ง เดี๋ยวนี้มีการพัฒนาสูงขึ้น นำมาทำหมวก ทำกระเป๋า รองเท้า ที่รองแก้วรองจานฯ ประโยชน์มากมาย จนนึกอยากเอาเม็ดมาทดลองปลูกที่บ้านเราดู

๑๓
พฤษภาคม
๒๕๖๐

อากาศยามเช้าเย็นพอควร ๑๔ องศาเซลเซียส ไทยแลนด์บ้านเราถือว่าเย็นมาก แต่ที่ยุโรปถือเป็นธรรมดา เช้าฉันอาหารว่างกลางแจ้ง ไม่คิดจะกินบรรยากาศอะไร แต่หลวงพ่อใหญ่ออกมา ก็เลยตามท่านออกมาด้วย เสร็จแล้วออกไปเดินชมธรรมชาติรอบอ่างเก็บน้ำ เหมือนเดินรอบบึง ทำให้นึกถึงอดีต เคยเล่นน้ำตามห้วยหนองคลองบึง เก็บผักน้ำจอกแหน สาหร่ายสายบัว ผักผ่อง ผักอีฮีน กินกับป่นบ่จนดอกคนอิสาน

อยู่บ้านนา ปูปลา ไม่เคยอด
ยามน้ำขึ้น ปลากินมด ก็เคยเห็น
มดกินปลา คราน้ำลด ผลัดกันเป็น
ล้วนเคยเห็น สำนวนนี้ ดีจริงๆ

เด็กวันนี้ ถึงจะเล่า เขาก็ไม่เชื่อ
เพราะไม่เหลือ อะไร ให้เขาเห็น
เป็นเพราะใคร กระทำ จึงลำเค็ญ
เรื่องมันเป็น อย่าโทษเขา เรามันซวย

เรื่องอย่างนี้ พูดไป สองไพเบี้ย
นิ่งเสียก็ จะกลาย เป็นหลายแสน
พูดไม่พูด อย่างไร ก็ไทยแลนด์
จะขาดแคลน รวยเรี่ยราด ก็ชาติเรา

โทษของวัฏฏะฯ พระอริยะท่านกล่าว

ทะเลยังมีฝั่งมีฝา ส่วนกิเลสและตัณหาฝั่งฝาไม่ปรากฏ เป็นคติพจน์ของเถราจารย์ท่านฝากไว้ ให้ผู้มีปัญญาได้พิจารณา ส่วนพระบรมศาสดาได้ทรงภาษิตไว้ว่า "นาวาธรรมนำให้พ้นวัฏฏะทุกข์"

มหาสมุทร กว้างใหญ่ ไหนจะเท่า
กิเลสเผา กว้างใหญ่ แผ่ไพศาล
มหาสมุทร สุดลึก ยังประมาณ
ที่สุดกาล แห่งวัฏฏา หาไม่เจอ
(ที่สุดแห่งวัฏสงสารประมาณบ่มิได้)

กว่านาวาจะพาขึ้นฝั่งได้ก็ปาไปเกือบ ๖ โมงเย็น แต่ไม่มีปัญหาเพราะดวงสุริยายังปรากฏ ขึ้นรถเตรียมกลับวัด ท่านอาจารย์ใจดียังมีรายการแถมให้อีก แวะชมโบราณวัตถุ วัดเรามีเยอะแยะ (ก้อนหิน) เป็นก้อนหินที่ค่อนข้างใหญ่ ตั้งเรียงรายเหมือหลักสีมาโบสถ์บ้านเรา เขาถือว่าเป็นของเก่าโบราณ ก็ไม่มีอะไร ที่วัดเราก้อนใหญ่กว่าเยอะ..

ปิดท้ายรายการสำหรับวันนี้เป็นจุดไฮไลต์ ลองตามไปดู

We, the bones that are here, await to yours

มรณา..นุสสติ กรรมฐาน
เป็นสะพาน เชื่อมต่อ ก่อมรรค-ผล
ภาวนา จนเห็นว่า...ไม่ใช่ตน
เห็นมรรคผล ปัญญาเลิศ ประเสริฐแล

เมื่อเรามอง ดูกอง อัฐิธาตุ
จะฉลาด เห็นกองธรรม กรรมฐาน
จักรอบรู้ อยู่เหนือ อุปาทาน
มรรคญาณ มองเห็นตน พ้นทุกข์เอย

อันร่างกาย คนเรา ก็เท่านี้
ไม่กี่ปี ก็ลาลับ กลับบ้านเก่า
เหลือแต่กอง กระดูกไว้ ให้พวกเรา
เป็นเรื่องเล่า สืบสาน ตำนานไป

The end ก็เท่านี้แหละ

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๑๔

พฤษภาคม
๒๕๖๐

อุณหภูมิตอนเช้า ๑๔ องศา ถือว่าไม่เย็นมาก พอสายมาหน่อย ฝนปรอยมาองศาเท่าเดิมแต่เพิ่มความเย็นมาอีกแยะ เช้าวันนี้มีคนมาทำบุญตักบาตรท่ามกลางสายฝนปรอยๆ ประมาณ ๓๐-๔๐ คน มีฑูตไทยมาร่วมด้วยก็ขออนุโมทนา ท่านมีศรัทธาร่วมทำบุญสร้างวัดด้วยพันกว่ายูโร ทุกคนก็ร่วมอนุโมทนา หลวงพ่อกล่าวสัมโมทนียกถาพอเป็นที่เจริญใจแล้วให้พรเป็นเสร็จพิธี มีส่งท้ายด้วยการขออนุญาตถ่ายภาพเป็นไปตามยุคสมัย

อยู่ที่ไหน ถ้าใจดี ก็มีสุข
อยู่ที่ไหน มีแต่ทุกข์ จะสุขไฉน
อยู่กับโลก ถ้าอยู่เป็น ก็สบาย
อยู่เหมือนตาย ก่อนตาย สบายแล

เห็นธรรมะ ละตัวตน พ้นเกิดดับ
จะไม่กลับ เวียนว่าย ในสงสาร
จะมุ่งตรง เติมต่อ พระนิพพาน
แสนเบิกบาน บรมสุข หมดทุกข์เอย

"อยู่ให้เป็นสุข อย่าอยู่ร้อนนอนทุกข์"

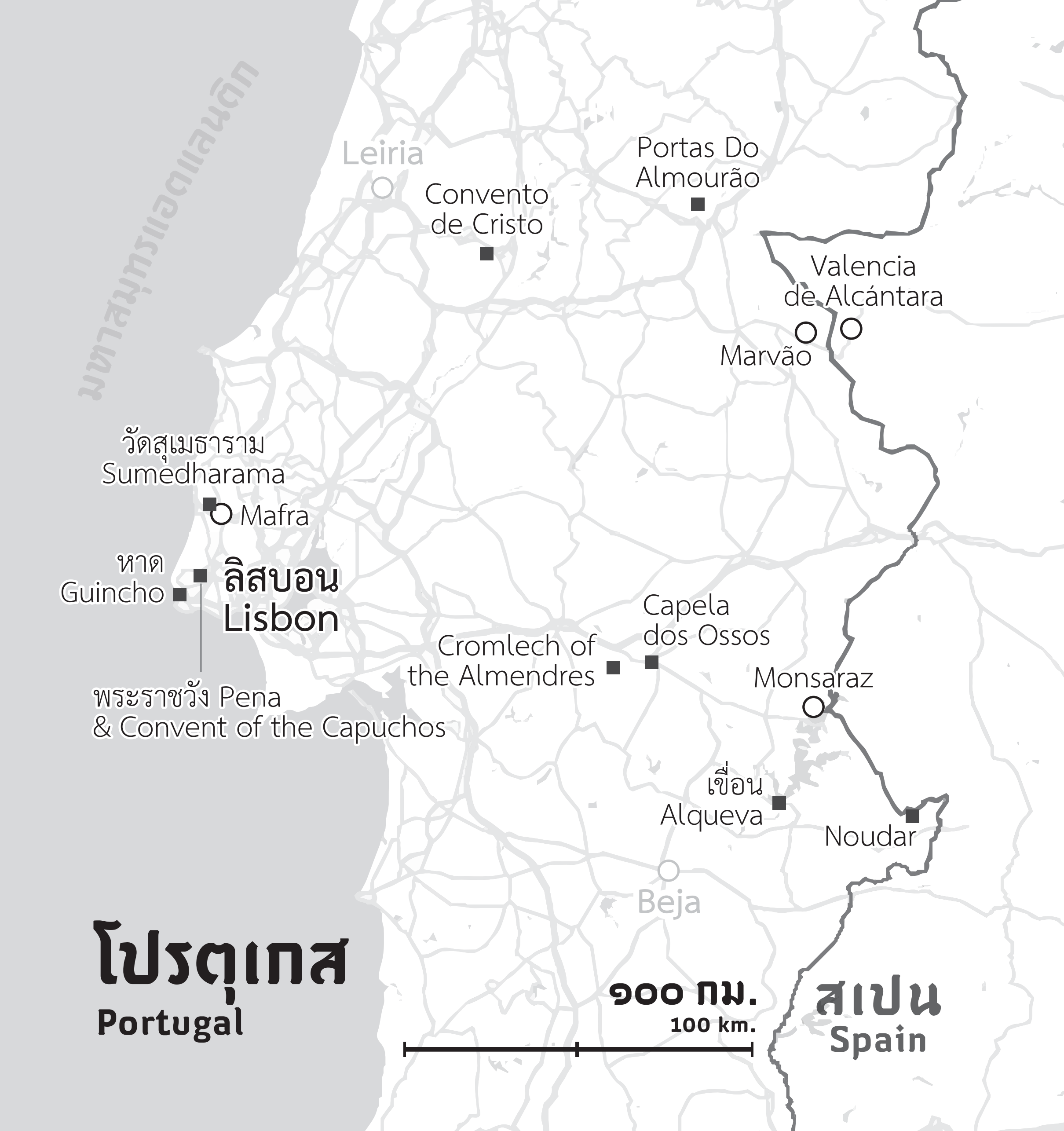
๑๕
พฤษภาคม ๒๕๖๐

ท่านพาไปชมอีกแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ไม่ไกลจากวัดมาก นักนั่งรถประมาณ ๒ ชั่วโมง ซึ่งเป็นบ้านเก่าแก่ตั้งแต่สมัย ๗๐๐-๘๐๐ ปีมาแล้ว เดิมทีเป็นวัดคริสต์นิกายหนึ่งที่มีบทบาททั้งการเมืองและศาสนา พวกเรามาตั้งแต่เย็นวาน ที่พักดีมาก สงบเป็นส่วนตัว ดูเหมือนหรูแต่เรียบง่าย สบายๆ ปัจจุบันเจ้าของเป็นอดีตอัครราชฑูต ซึ่งท่านได้เสียชีวิตไปแล้วเหลือแต่ศรีภรรยา อายุอานามเกือบจะเป็นคุณย่าอยู่แล้ว ดูท่าทางใจดีจะขอสวัสดีด้วยการเช็คแฮนด์ แต่พระท่านให้ใช้วิธีน้อมศีรษะ เธอก็ยินดี

อันคนดี รู้จักดี ย่อมดีแน่
ดีไม่แท้ คือหลงดี จนเสิบสาน
ยึดในดี หลงในดี จนเสียการ
กลายเป็นพาล เพราะหลงดี เช่นนี้เอง

เมื่อมีดี ไม่หลงดี นี้ประเสริฐ
เป็นดีเลิศ ที่ใครๆ ก็ใฝ่หา
ดีอย่างนี้ จะดีได้ ต้องภาวนา
จนปัญญา เกิดรู้เห็น เป็นดีจริง

"จงมุ่งมั่นทำแต่ความดี เมื่อได้ดีก็อย่าหลงดี"

มหาสมุทรแอตแลนติก
Leiria
Convento
de Cristo
Portas Do
Almourão
Valencia
de Alcántara
Marvão
วัดสุเมธาราม
Sumedharama
Mafra
หาด
Guincho
ลิสบอน
Lisbon
พระราชวัง Pena
& Convent of the Capuchos
Cromlech of
the Almendres
Capela
dos Ossos
Monsaraz
เขื่อน
Alqueva
Noudar
Beja
โปรตุเกส
Portugal
๑๐๐ กม.
100 km.
สเปน
Spain

Cromlech of
the Almendres
Évora, โปรตุเกส

Alqueva Dam & Reservoir
แม่น้ำ Guadiana, โปรตุเกส

(ซ้าย) |
เขื่อน Alqueva

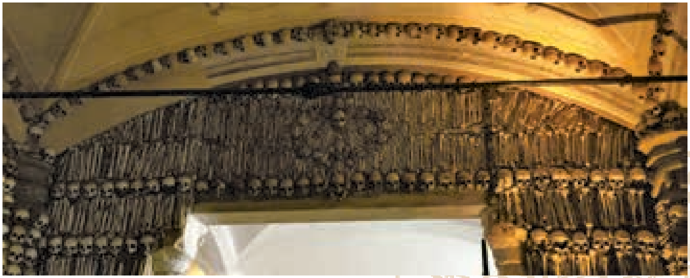
(ล่างซ้าย) |
พิพิธภัณฑ์
หมู่บ้าน Luz

(ล่างขวา) |
ต้นค๊อก
ไม้สินค้าโอท๊อป

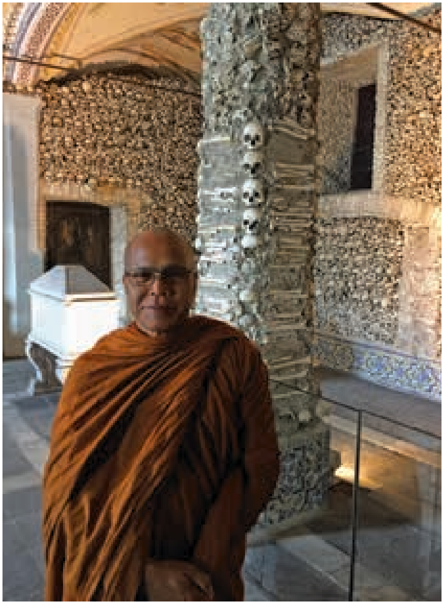

Capela dos Ossos
(Chapel of Bones)
Évora, โปรตุเกส

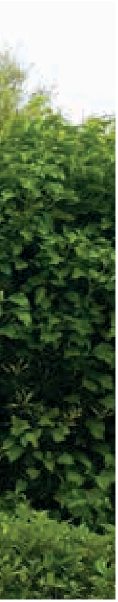

(ล่างขวา) | Church of St. Francis

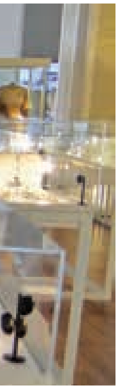

Castelo de Marvão
(Castle of Marvão)
Marvão, โปรตุเกส

๑๖

พฤษภาคม ๒๕๖๐

วันนี้บรรยากาศอบอุ่นอุณหภูมิสูงขึ้นเล็กน้อย เช้าประมาณ ๑๗ องศาเซลเซียส สายมาคาดว่าจะสูงขึ้นอีก ก็พักกันแบบเข้ากรรมฐาน สบายๆ กายได้พักแต่สมองยังต้องทำงาน ยกเว้นท่านผู้เจริญฌานท่านหยุดงานด้านความคิดมีจิตแน่วแน่เป็นหนึ่งซึ่งผู้รู้เรียกบุคคลเช่นนี้ว่า "มุนีผู้สงบ"

Meditate เป็นเหตุให้ใจสงบ
เป็นที่จบ ความคิด จิตสดใส
ส่วน right view จะบังเกิด ก็เพราะนัยน์
จิตผ่องใส เป็นปัจจัย ต่อ right view

ในมรรคแปด พระองค์สอน สังวรเถิด
ทางประเสริฐ สู่สุข เกษมศานต์
เริ่มต้นจาก right view องค์ประธาน
จนถึงฌาน right concent. ..เป็นสุขเอย

ได้เวลาฉันอาหารว่าง เตรียมเดินทางต่อ มัคคุเทศก์กำหนดเวลา ๙ นาฬิกา ล้อ...หัน

ก่อนจากไป เจ้าของที่รวมกันหลายคนขออาราธนานิมนต์พระเมตตาเจริญพุทธมนต์เพื่อเป็นสิริมงคลให้เขาหน่อย หลวงพ่อสนองศรัทธาพาพระเจริญเมตตาด้วยการสาธยายบทพาหุงฯ มหาการุณิโกฯ และโอวาทธรรมจากไทยสู่อังกฤษและอังกฤษสู่โปรตุเกส สรุปพอได้ใจความว่า... "มนุษย์เราเกิดมาอาศัยธาตุ ๖ ในการดำรงอยู่ มีการขยายตัวและแตกทำลาย การอยู่ร่วมกันในสังคมควรอยู่ด้วยจิตเมตตาพึ่งพาอาศัย จึงจะเกิดความสุขและร่มเย็น ฯ" สุดท้ายหลวงพ่อกล่าวอนุโมทนา ยถาฯ สัพพีฯ เป็นที่ชื่นใจ ผู้ไปให้ด้วยความเอ็นดู ผู้อยู่ก็เป็นสุข

แม้ต่างกัน โดยเชื้อชาติ ศาสนา
แต่เมตตา ความรัก สมัครสมาน
แผ่ไปได้ ทั่วไป ไม่มีประมาณ
ไม่มีการ ถือดี ว่ามีจน

เพราะสุขทุกข์ มีทั่วไป ทั้งไทยฝรั่ง
สุขก็นั่ง หัวร่อ จนงอหงาย
พอทุกข์มา ก้มหน้า เหมือนนางอาย
ถึงคราวตาย ก็...เซมๆ เกมส์เดียวกัน

จะต่างกัน ก็โดยกรรม ผู้จำแนก
จะเป็นแขก ฝรั่งไทย ไม่ไว้หน้า
ใครทำดี ก็มีสุข ตามอัตรา
หากชั่วช้า ได้ทุกข์แท้ แน่ทุกคน

"ชั่วหรือดี ไม่มีเชื้อชาติ"

ก่อนเที่ยงท่านพาขึ้นไปฉันภัตต์ใกล้ๆ **ปราสาท Marvao** อีกประมาณ ๑๒ กิโลเมตรก็จะเข้าเขตสเปน ฉันเสร็จกะว่าจะขึ้นไปชมปราสาทแต่อากาศไม่เอื้ออำนวย ร้อน..เลยเปลี่ยนแผนพักผ่อนก่อนค่อยว่ากัน ขณะนั้นมีบุรุษผู้หนึ่งดูท่าทีสนใจจ้องมองมาที่พระแล้วคงอดใจไม่ไหวเดินเข้ามาทักทายแสดงความเป็นอีโก้เพื่อโชว์ตัวสักหน่อย "I am is นายก อบต. ครับ" ขอนิมนต์เข้าชมพิพิธภัณฑ์ด้วยความยินดีครับ เพื่อเป็นการรักษาน้ำใจเลยเข้าไปชมให้หน่อย ท่านพาเข้าไปเองโดยใช้บัตรเบ่งกับเจ้าหน้าที่ ไม่เก็บมันนี่แต่ขอเป็นถ่ายรูปแทน ด้วยกระจิตมิตรกระใจก็ต้องบอกไปว่า...เจริญพร

พักเที่ยงประมาณ ๒ ชั่วโมงท่านโมเช่มาถามว่าท่านอาจารย์สนใจจะไปสเปนไหมครับ? อยู่ใกล้นิดเดียว เอ๊า! ไปก็ไป ไหนๆ ก็มาไกลแล้ว นั่งรถแค่ ๑๐ กว่านาทีก็ถึงเมืองบาเลนเซีย (**Valencia de Alcántara**) สเปนฝั่งตะวันตก ก็ไม่มีอะไรแค่ชมวิวทิวทัศน์ก็นิวัตน์กลับมาเป็นเวลาทุ่มเศษ วันนี้ยังไม่มีอะไรหมดไปอีกแล้ววันหนึ่ง

วันนี้ร้อน อ่อนล้า ตาละห้อย
แรงก็น้อย ก้าวขา ท่าไม่ไหว
อยากจะพัก สักหน่อย แล้วค่อยไป
ก็เกรงใจ สหธรรมฯ จำต้องเดิน

เมื่อถึงที่ มันก็มี ขีดจำกัด
อยากจำวัตร ก่อนเวลา จะว่าไฉน
พอพระท่าน รับรู้ ก็ตามใจ
ขออภัย ต้องหยุดกลอน ตอนนี้เอย

Good evening! See you tomorrow.

๑๗
พฤษภาคม
๒๕๖๐

มนุษย์เรา เกิดมา ในหล้าโลก
สุขกับโศก มิได้สิ้น อย่าสงสัย
เป็นคำกลอน สุนทรภู่ จาระไน
จดจำไว้ เตือนตน เป็นผลดี

วันนี้อากาศไม่ปลอดโปร่ง มีเมฆมากแต่ดูไม่ใช่เมฆฝน อุณหภูมิน่าจะสูงขึ้น วัดจากร่างกายที่ได้สัมผัส (บังเอิญโยมบอกว่าที่พักให้ Wifi แต่ไม่ให้สัญญาณ) เลยทำงานรออาหารว่างตอนเช้า เมื่อคืนได้พักผ่อนก่อนเวลา ค่อยสบายผ่อนคลายขึ้นมาหน่อย คงพอมีแรงเดินดูโลกแต่งโฉลกได้ต่อไป

โลกเปลี่ยนไป มาทำใจ สบายกว่า
อย่าก่นด่า เสียดายเสียง เปลืองสมอง
โลกหมุนไป ใจเรา ควรเฝ้ามอง
อย่าได้ปอง แต่จะด่า เดี๋ยวบ้าตาย

Breakfast time

หลังจากฉันอาหารว่างประมาณ ๘ โมงเช้า อาจารย์อำนาจมานิมนต์ไปเดินชมปราสาท ดูลักษณะแล้วไม่น่าเป็นปราสาท น่าจะเป็นป้อมปราการมากกว่า เพราะเมื่อเข้าไปดูภายในจริงๆ แล้วมันเป็นชัยภูมิในการโจมตีข้าศึกในยามสู้รบ อาจเป็นสุสานซากศพในอดีตก็อาจเป็นได้เช่นกัน ดูในภาพจะเห็นบริเวณกำแพงซึ่งเป็นบังเกอร์ได้อย่างชัดเจนทีเดียว สมัยก่อนประเทศนี้ก็มีชื่อในนักล่าอาณานิคมไม่แพ้อังกฤษ แต่ภาวะวิกฤตก็เกิดขึ้นกับเขาบ่อยครั้งเหมือนกัน หมู่สัตว์รวมถึงมนุษย์ เมื่อถูกอวิชชาปิดบังดวงตาคือปัญญา จะแตกต่างอะไรเล่ากับสัตว์ดิรัจฉาน พระบรมศาสดาจารย์จึงตรัสเรียกคนประเภทนี้ว่า...มนุสฺสติรจฺฉาโน (ตัวเป็นมนุษย์แต่ใจเป็นสัตว์) หลวงพ่อพุทธทาสปราชญ์แห่งยุคได้รจนาเป็นภาษากวีไว้ว่า

เป็นมนุษย์ เป็นได้ เพราะใจสูง
เหมือนหนึ่งยูง มีดี ที่แววขน
ถ้าใจต่ำ เป็นได้ แต่เพียงคน
ย่อมเสียที ที่ตน ได้เกิดมา

หลังจากดูป้อมปราการ (คงไม่ใช่ปราสาทแน่) แล้วก็เป็นเวลาภัตตาหารร้านเดิมเจ้าเก่า หน้าร้านมีเสาสำเร็จโทษผู้กระทำความผิดประจำหมู่บ้าน ไม่ถึงประหารแต่ทรมานให้สาสม พอจะหมดลมหายใจให้เอาไปประหารนอกบ้าน ดูเหมือนโหดแต่โทษฐานทำชั่ว ตัวก็เหมือนตกนรกทั้งเป็นไม่เห็นจะต้องรอชาติหน้าเลย

ในภาพพ่อเจ็กสาธิตให้ชม
(พอเป็นเค้าในจินตนาการ)

หลังจากนั้นพระอุปัฏฐากพาไปเหยียบประเทศสเปน ชมโบสถ์โบราณนิดหน่อยก็กลับวัดสุเมธาราม ก่อนถึงวัดมัคคุเทศก์พาแวะชมบรรยากาศข้างทาง ก็ขออธิบายด้วยสิ่งนี้ (ภาพ) แล้วก็...เอวัง สำหรับวันนี้

๑๘

พฤษภาคม
๒๕๖๐

อยู่ที่วัดอุณหภูมิช่วงเช้า ๑๔ องศาเซลเซียส ลมกรรโชกแรงรู้สึกเย็นเพิ่มขึ้น ๐๗:๐๐ น. อาหารเบาๆ สำหรับหลวงตาที่ชรายังไม่มากนัก ก็เป็นไปตามปกติ (ข้าวต้มทรงเครื่อง ชนิดไม่เปลืองน้ำปูน้ำปลา) ก็มาตามที่เคยมี วันนี้ดีมีผลไม้พอเป็นใยอาหารทำให้การระบายอยู่ในเกณฑ์ดี วันนี้มีกลุ่มญาติโยมจากมาเลเซีย (ญาติคุณเซียน) ไปกราบหลวงพ่อและขอเป็นเจ้าภาพถวายภัตตาหารในวันนี้ด้วย แต่ขอนิมนต์ไปร้านอาหารริมมหาสมุทร Atlantic Ocean ต้องนั่งรถจากวัดไปประมาณ ๔๕ นาที และก่อนจะถึงเวลาท่านอาจารย์วชิโรเมตตาพาไปชมวิวติดกับมหาสมุทรแอตแลนติก โทษทีคุณโยม! ลมแรงมาก (เที่ยวก่อนเคยมามันจะหอบสบงจีวรไปทีหนึ่งแล้ว) เที่ยวนี้เลยขอตัวไม่ออก แถมอากาศก็เย็นเข้ากระดูก เลยแอบไปขอซุกสังขารในร้านขายของที่ระลึก (อุ่นดี) กลุ่มกลับมาบ่นกันตามธรรมเนียม "ลมแรง หนาวก็หนาว" กะจะบอกแต่แรก กลัวไม่มีประสบการณ์..

และหลังภัตตกิจ ท่านอาจารย์พาไปชมวัด(ป่า) ในเขตอุทยานแห่งชาติชื่อประมาณนี้ Capuchos Convent เป็นสถานปฏิบัติธรรมกรรมฐาน เล็กๆ แต่ก็น่านั่งภาวนา (เจ้าหน้าที่เขาคงไม่ยอม) ชมแล้วจินตนาการเอาก็พอ

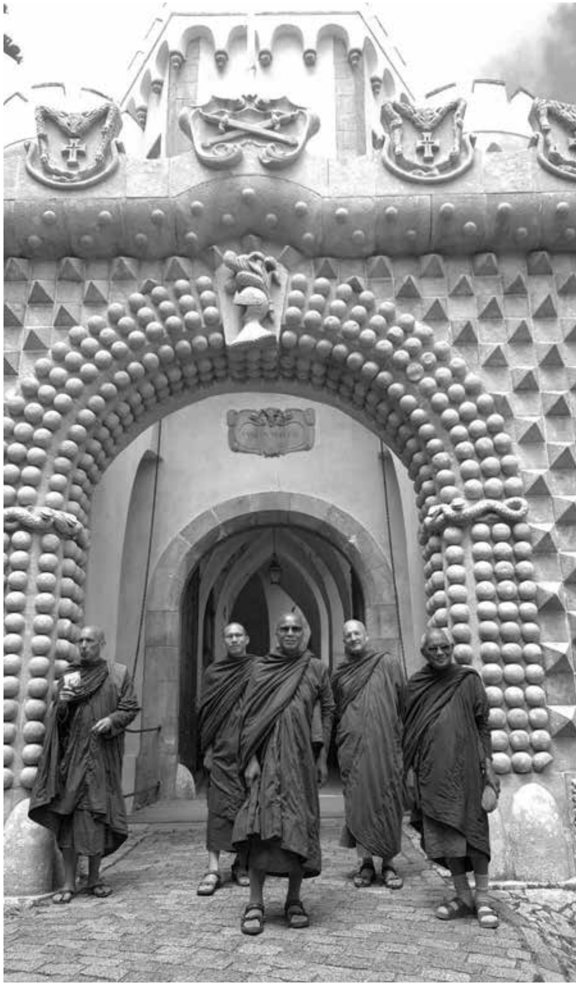
ความสุขสงบที่แท้จริงไม่ได้อิงอาศัยความโอ่อ่าหรูหราอะไร ความพอใจในความสันโดษในสิ่งที่มีที่เป็นต่างหาก ที่เป็นปัจจัยนำไปสู่ความสุขและสงบ และหาได้แม้ในยุคนี้สมัยนี้ อันปัจจัยเครื่องอาศัยของนักบวช ใช่เพื่ออวดโลกาก็หาไม่ อาศัยอยู่เพื่อธรรมเป็นปัจจัย อยู่เพื่อปฏิบัติให้ถึงวิมุตพุทธธรรม

ปัจจัยโลก โลกต้องแย่ง แข่งกันหา
เมื่อได้มา ก็ผูกมัด กัดเจ้าของ
เมื่อเสียไป ก็ร่ำไห้ น้ำตานอง
แล้วยังปอง ยื้อแย่ง ไม่แบ่งปัน

พระพุทธเจ้า ของเรา สุดประเสริฐ
พระองค์เปิด แสงธรรม นำวิถี
ให้ดำเนิน ชีวิต อย่างพอดี
เป็นมุนี ต้องเพียรละ ชนะตน

ภาคบ่าย ปราสาทอีกแล้ว! หลังเสร็จภัตตกิจ ท่านพาไปทัศนาปราสาทบนเนินเขาสูงพอสมควร ตอนแรกไม่ตั้งใจว่าจะขึ้นไปดู แต่หลวงพ่อพาเดินชมธรรมชาติไปเรื่อยๆ กะว่าเดินชมสักหน่อยก็กลับวัด แต่เดินไปเดินมา...เพลินเดินจนถึงยอดปราสาท "a lot of people today" วันนี้คนเยอะแต่ก็พอเดินได้ โดยอาศัยอุบาสกเป็นใบเบิกทาง ชื่อปราสาทก็จำค่อนข้างยาก โดยเฉพาะการอ่านและออกเสียง เรียกสั้นง่ายๆ ว่า ปราสาทเปน่า ก็แล้วกัน บังเอิญเหลือบไปเห็นภาษาอังกฤษเขียนว่า **Park and palace of Pena** เป็นปราสาทไม่เก่าแก่มากนัก เห็นว่าค้นพบเมื่อศตวรรษที่ ๑๙ เป็นแบบผสมผสานศิลปะหลายๆ รูปแบบมารวมกัน เราสร้างไม่ได้อย่างเขา ดูเอาก็พอ ไม่เปลืองมันสมองและไม่ต้องสร้างกรรมสร้างเวรกับใคร สบายใจตลอดอายุขัย

เห็นปราสาท มากหลาย ในโลกนี้
สร้างได้ดี สุดวิจิตร น่าพิศวง
สงสารช่าง พอทำเสร็จ เด็ดชีพลง
เพราะประสงค์ ให้งานนี้ มีที่เดียว

๑๗

พฤษภาคม ๒๕๖๐

เช้าหนาวเย็นกว่าทุกวัน ๑๒ องศาเซลเซียส พระอาจารย์วชิโรนิมนต์หลวงพ่อและพระสงฆ์ไปร่วมถ่ายรูปที่ ที่ดินแปลงซื้อใหม่ เสร็จแล้วแยกย้ายกันไปทำภารกิจ ส่วนหนึ่งไปบิณฑบาต ส่วนกลุ่มหลวงพ่อใหญ่ ไปชม**ปราสาท Mafra** แต่ว่าเช้าไป เขายังไม่เปิด อากาศข้างนอกก็เย็นทำไงดี ก็ต้องเดิน ภาษาตลาดเขาว่าเรียกน้ำย่อย แต่เราเรียก กายโมเนยยะ การบริหารกายอย่างหนึ่ง ซึ่งมีสวนสาธารณะอยู่ข้างๆ ปราสาท ก็ดูเพลินดี

๐๙:๓๐ นาฬิกา ปราสาทเปิดให้เข้าชมได้ ก็คงเหมือนเดิม เพราะเมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมาได้มาชมครั้งหนึ่งแล้ว ประมาณชั่วโมงเศษก็กลับวัด เป็นเวลาฉันภัตตาหาร จากปราสาทไปวัดไม่ไกลนั่งรถประมาณ ๑๐ กว่านาที วันนี้มีกลุ่มญาติโยมจากมาเลเซียมาทำบุญถวายอาหาร

ช่วง ๑๘:๓๐ น. ประชุมพบปะคณะกรรมการวัดเพื่อรับโอวาทคำแนะนำจากหลวงพ่อ จากนั้นประมาณสองทุ่ม พิธีทำวัตรขอมา ฟังธรรมะจากหลวงพ่อพระราชภาวนาวิกรม (เจ้าอาวาสวัดหนองป่าพง) หลังจากนั้นให้โอกาสคณะกรรมการได้แสดงความคิดเห็น มีคนหนึ่งในคณะกรรมการ ท่านเป็นสุภาพสตรีค่อนข้างมีอายุได้แสดงความรู้สึกน่าฟังว่า "ดิฉันใช้ความพยายามที่จะให้บ้านนี้เมืองนี้มีวัดในทางพุทธศาสนามาเป็นเวลาถึง ๓๐ ปี กว่าจะมาถึงวันนี้ ซึ่งเป็นความสำเร็จและภูมิใจ แม้จะยังไม่ถึงเป้าหมาย แต่ในความรู้สึกคิดว่า ได้แล้ว ๗๐-๘๐ เปอร์เซ็นต์ถือว่าเป็นความภูมิใจ" ก็ขอให้ความตั้งใจและปรารถนาจงสำเร็จตามมโนปณิธานทุกประการ...เทอญ ๔ ทุ่มเศษแยกย้ายกันพักผ่อน

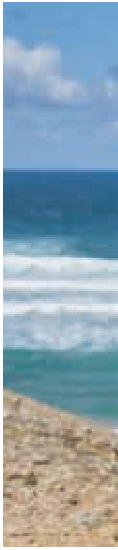
สร้างวัดนอกอย่าทิ้งวัด ภายใน
สร้างวัตรปฏิบัติใจ สงบแท้
สร้างวัดนอกแต่วุ่นวาย ในจิต
มีแต่ความมืดมิดจิตวุ่น เยี่ยงนี้ ดีไฉน

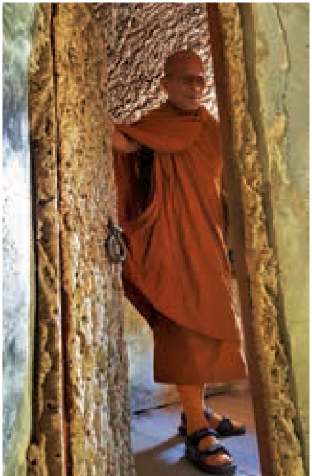

โบสถ์ Nuestra Señora
de Rocamador
Valencia de Alcántara, สเปน

(บนซ้าย-กลาง) | Guincho Beach
(ล่างซ้าย) | Portas Do Almourão
(ที่เหลือ) | Convent of the Capuchos, โปรตุเกส

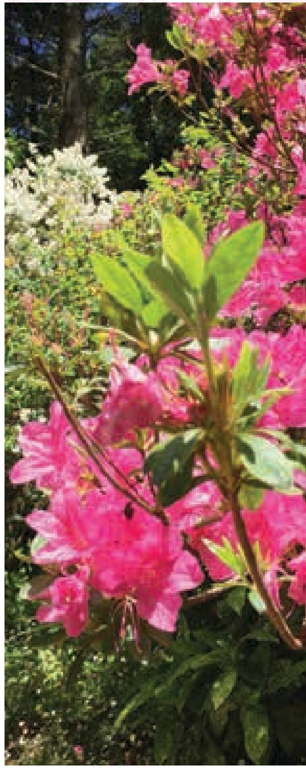

Park and National Palace of Pena

Sintra, โปรตุเกส

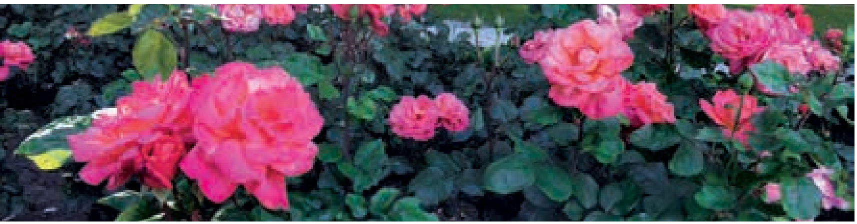

Mafra National Palace
Mafra, โปรตุเกส

บริเวณวัดใหม่
วัดสุเมธาราม,
โปรตุเกส

๒๐

พฤษภาคม
๒๕๖๐

เป็นวันครบกำหนดจำจะต้องนิวัตน์กลับไปวัดอมราวดีอีกครั้งหนึ่งเพราะจะมีการประชุมคณะสงฆ์นานาชาติ ต้องออกเดินทางเช้านิดหนึ่งเผื่อเวลา ฉันอาหารว่างประมาณ ๖ โมงเช้า เคลื่อนตัว ๗ โมงครึ่งตรงเวลา

Coming and going สำนวนนี้
ฟังด้วยดี มีบท กำหนดหมาย
ให้เรารู้ ถึงความจริง ที่ไม่ตาย
จะผ่อนคลาย ความรู้สึก ถ้านึกเป็น

เราไปถึงสนามบินยังไม่ ๙ โมง ยังไม่ถึงเวลา ช่องเช็คอินยังไม่เปิด ต้องคอยร่วม ๓๐ นาที เป็นหน้าที่พ่อเจ๊กและคุณเฉลิมชัยจัดแจงถวายภัตตาหารก่อนขึ้นเครื่อง ทุกอย่างก็ราบรื่นเรียบร้อยดี

จาก Lisbon ถึง London ใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมง แต่มาเสียเวลาที่สนามบินลอนดอนนานกว่าจะออกมาได้ ท่านอาจารย์สิริฯ บอกว่าช่วงนี้ตม.จะเข้มงวดเป็นพิเศษเลยทำให้เกิดการล่าช้า จึงเป็นเหตุกว่าจะถึงอมราวดีก็ตกเย็นเลยทีเดียว

โลกใบไหน ก็คงเป็น เช่นนี้แหละ
พอเราแตะ มันก็ยุ่ง นะลุงเอ๋ย
หากฝึกหัด ทำใจ ให้คุ้นเคย
ก็ลงเอย ว่ามันเป็น เช่นนั้นเอง...เช่นนั่นเอง!

๒๑

พฤษภาคม
๒๕๖๐

เช้าอุณหภูมิ ๑๑ องศาเซลเซียส not very windy ก็ไม่หนาวมาก แต่สำคัญถ้ามีฝนปนลมด้วยก็จะเพิ่มความเย็นขึ้นอีกเยอะ เมืองนี้เรื่องดินฟ้าอากาศเอาอะไรแน่นอนกับเขาไม่ได้ ยาทำใจก็ยังใช้ได้กับประเทศอังกฤษ (ไม่เฉพาะแต่อินเดีย) เวลา ๗ นาฬิกา พระอุปัฏฐากนำอาหารว่างมาถวายต้องระวังเรื่องขนมปังเป็นพิเศษ รสเข้าที (แต่...ขี้ลำบาก) มีประสบการณ์มาแล้วเมื่ออยู่ Portugal ดังนั้นเมื่อเจอขนมอักษร ป ก็ต้อง*ปฏิสังขาโย*มากขึ้นอีกเป็นพิเศษ ฉันอาหารว่างเสร็จท่านอาจารย์ญาณธมฺโม ชวนไปเดินยืดแข้งยืดขา ก่อนถึงเวลาเข้าโรงฉัน ประมาณ ๑๑ โมงก็ยังมีเวลาเดินได้เป็นชั่วโมงทีเดียว วันนี้ได้ทราบจากท่านอาจารย์อมโรเจ้าอาวาสว่ามีครูบาอาจารย์ พร้อมพระติดตามมากันแล้ว ๖๐ รูป คาดว่าจะมีมาเพิ่มอีกวันพรุ่งนี้ เมื่อรวมกันหมดคาดว่าจะมีทั้งหมดประมาณ ๘๐ กว่ารูป ก็ถือว่ามากสำหรับในต่างประเทศ

ศาสนา จะมั่นคง ดำรงอยู่
ก็เพราะหมู่ มั่นคง ในคำสอน
ประพฤติธรรม ตามคำฯ พระบิดร
ยึดคำสอน สามัคคี ดีเจริญ

สุขา สงฺฆสฺส สามคฺคี
สุขจะมี ก็เพราะรัก สมัครสมาน
หากแตกแยก ธรรมวินัย ก็อันตรธาน
จะเบ่งบาน ต่างร่วมมือ คือ...สามัคคี

๒๒

พฤษภาคม ๒๕๖๐

อุณหภูมิสูงขึ้น ๑๗ องศาเซลเซียส มีเมฆมากแต่คงไม่มีฝน วันนี้เป็นวันเปิดประชุม พิธีเริ่มเวลา ๐๘:๓๐ น. ไปจนถึง ๑๐:๓๐ น. การประชุมนานาชาติปีนี้ มีพระเดชพระคุณหลวงพ่อพระราชภาวนาวิกรมเป็นประธาน พระราชสุเมธาจารย์เป็นรองประธาน

๐๘:๓๐ น. พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ นำโดยพระราชภาวนาวิกรม(หลวงพ่อเลี่ยม ฐิตธมฺโม) และให้โอวาทด้วยพุทธภาษิตว่า "*จิตฺตํ ทนฺตํ สุขาวหํ*" "*นิพฺพานํ ปรมํ สุขํ*" "*นิพฺพานํ ปรมํ สุญฺญํ*" "*นิพฺพานํ ปรมํ วทนฺติ พุทฺธา*" ความว่า "จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้" "พระนิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง" "พระนิพพานคือความดับ(ทุกข์)" "ผู้รู้กล่าวพระนิพพานว่าเป็นธรรมยอดเยี่ยม" การประชุมกันเป็นการให้ข้อมูลแลกเปลี่ยนความรู้ เชิดชูธรรมวินัย เป็นไปเพื่อความมั่นคงแห่งพระศาสนา ต่อด้วย

พระราชสุเมธาจารย์ (หลวงพ่อสุเมโธ) ภาคภาษาอังกฤษ...เหมือนถูกปิดหู ดูได้แต่ตา จับใจความได้แต่เพียงว่า..หลวงพ่อเลี่ยม ท่านอาจารย์เอนก ท่านอาจารย์จันดีเป็นตัวแทนจากประเทศไทย... ส่วนโอวาทหลวงพ่อเลี่ยม ท่านอาจารย์สิริปัญโญแปลไทยสู่อังกฤษ

จิตมนุษย์ ฝึกยาก ลำบากยิ่ง
เป็นความจริง ที่พระองค์ ทรงพร่ำสอน
แต่ถ้าฝึก ดีแล้ว ย่อมแน่นอน
จะเป็นพร สุขเลิศ ประเสริฐแล

แต่จะมี สุขอื่นใด ในโลกหล้า
จะสุขกว่า ความสุข เกษมศานต์
สุขอื่นหรือ จะเท่าสุข คือนิพพาน
สุขได้นาน เพราะหมดเชื้อ ไม่เหลือเลย
(หมดกิเลสตัณหา)

๑๑:๑๕ น. หลวงพ่อให้โอวาทเป็นสัมโมทนียกถาแก่ศรัทธาญาติโยม ใจความว่า "มนุษย์เป็นสัตว์สังคมการอยู่ร่วมกัน ควรอยู่อย่างมีระบบโดยถือหลักธรรมคำสอน สัจจะ ทมะ ขันติ จาคะ อันเป็นฆราวาสธรรม (ธรรมสำหรับผู้ครองเรือน) ไม่เช่นนั้นการอยู่ร่วมกันก็จะเกิดปัญหา

วันนี้คณะโยมแดงมาทำบุญ พร้อมรับไปทัศนะในรูปแบบ ทัศนานุตตริยะ (การเห็นอันประเสริฐ) ที่พักเป็นคฤหาสน์เก่าแก่อายุสามสี่ร้อยปี ชื่อเป็นทางการว่า **Lucknam Park** เป็นที่พักค่อนข้างสงบแต่ก็ดูดี คนไม่พลุกพล่าน มีเนื้อที่เป็นพันไร่กว้างใหญ่มาก

ดูต้นไม้ ใบหญ้า เขียวชอุ่ม
มีไม้พุ่ม ไม้ดอก และไม้เถา
ช่างหลากหลาย มวลไม้ ในโลกเรา
ดูแล้วเบา สุขฤทัย สบายอุรา

เหล่าไม้พุ่ม โชว์ไซด์ ใบแน่นหนา
สรรสร้างมา มากมาย หลายหลากสี
ไม่มีดอก แต่บอกว่า...ข้ามีดี
ใบหลากสี มารวมกัน ฉันก็งาม

เหมือนความดี ก็มี หลายๆ อย่าง
ดีต่างๆ มารวมกัน มันก็สวย
กายก็ดี ส่วนวจี ก็สำรวย
ยิ่งใจสวย กิเลสละ พระชื่นชม

อีกไม้ดอก มากสีสัน นั้นก็สวย
มีแดงช่วย ชมพูแซม แกมสีขาว
ทั้งกลีบช่อ ต่างสีสัน สั้นและยาว
เลื้อยตามราว ย้อยระย้า ดูน่าชม

เหมือนคนเรา ต่างเผ่า ต่างวรรณะ
สีก็คละ ขาวดำ ทั้งต่ำสูง
จะผอมบ้าง หรืออ้วนพี จนมีพุง
หากใจสูง ก็ดูงาม ไม่ทรามเลย

กลับจะเป็น สีสัน เหมือนพันธุ์พืช
ทั้งสีมืด สีสว่าง ต่างก็สวย
จะยากดี มีจน หรือล้นรวย
ต่างก็สวย ด้วยธรรม มีน้ำใจ

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

โยมนิมนต์ไปฉันที่ร้านอาหารไทยใน**เมือง Bath** เจ้าของใจดีมีศรัทธา ขอถวายเป็นปุญญเขต ฉันเสร็จหลวงพ่อให้โอวาทธรรม พระสงฆ์ร่วมอนุโมทนา เจ้าของร้านขออนุญาตถ่ายรูปเพื่อเป็นสังฆานุสติ จากนั้นพาไปชมสถานที่ต่างๆ คงต้องอธิบายด้วยภาพ ส่วนข้อมูลคงหากันเองได้

เจ้าของร้านอาหารที่เมือง Bath มีศรัทธาถวายอาหาร หลังจากเดินชมธรรมชาติก็กลับที่พัก ซิพเฟนแฮม เป็นที่พัก หรือเรียกอีกอย่าง คือ Lucknam park เกือบ ๒๐ นาฬิกา กลับที่พัก ไม่ต้องแปลกใจ เพราะอย่างไรก็ยังไม่ดึก

๒๘

พฤษภาคม ๒๕๖๐

อุณหภูมิ ๑๔ องศาเซลเซียส ช่วงเช้ามีหมอก จัดบรรยากาศสดชื่นดี ๐๗:๓๐ น. อาหารเช้า ข้าวต้ม ซุปฟักทอง ผลไม้รวมตามแบบฉบับของท้องถิ่น กินเพื่อเป็นยา พิจารณาแล้วฉัน ก็คล้ายๆ กันคุณโยม เสร็จแล้วเตรียมเช็คเอ๊าท์ เพราะเย็นนี้จะต้องกลับอมราวดี โซเฟอร์ขับรถพาชมธรรมชาติสองข้างทางดูงามดี มีแต่สีเขียวสบายตา ถึง Windsor พอดีกับเวลาที่กำหนด ร้านอาหารไทยอีกแห่งหนึ่งที่มีศรัทธาอาราธนานิมนต์ฉันภัตต์ก็ขออนุโมทนามา ณ ที่นี้ด้วย

ภายในพระราชวัง สิ่งที่สะสมไว้ให้คนรุ่นหลังได้ดูก็คือ ยุทโธปกรณ์เครื่องประหัตประหาร ปืนผาหน้าไม้ อันบ่งบอกถึงตัณหาความต้องการทะยานอยาก หรือความมักใหญ่ใฝ่สูง (ใฝ่ต่ำ) ของคนในสมัยนั้น (หรือว่าสมัยนี้ก็มี) การอวดศักดานุภาพถ้าในแง่ของธรรมะถือเป็นการประจานความประพฤติของตนเองไปในตัว แต่... กลับกลายเป็นความภูมิใจของเขา ดูแล้วก็ชวนให้สลดสังเวช ในกิเลสของสัตว์ที่เรียกตนเองว่ามนุษย์..เอ๊า! ก็ถือเป็นเรื่องวัฏจักร

๒๕

พฤษภาคม ๒๕๖๐

ช่วงเช้าท้องฟ้าโปร่งอุณหภูมิเริ่มสูงขึ้น ๑๔-๑๕ องศาเซลเซียส วันนี้เป็นวันพระ แรม ๑๕ ค่ำ เดือนหก ๐๘:๓๐ น. ลงปาฏิโมกข์ มีพระภิกษุสงฆ์ ๘๓ รูป จากนานาประเทศ สวดปาฏิโมกข์เสร็จหลวงพ่อให้โอวาท เรื่องกรรมฐานให้รู้จักพิจารณากายบ้าง เพื่อจะได้ลดละอัตตาตัวตนลง เป็นเหตุให้ลดความร้อนถอนความเมาบรรเทาความหลง มีปัญญาปลงลงสู่พระไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อันจะนำมาซึ่งความสงบเย็น

ช่วงเย็นหลวงพ่อเทศนาเน้นเรื่องการปฏิบัติของนักบวชอันมีอุปสรรคหลายๆ อย่าง ท่านยกเรื่องอันตรายของพระภิกษุสามเณร หลวงพ่อได้กล่าวเป็นกลอนมาประกอบด้วยว่า

พยัคฆ์ร้าย ขวางหน้า ข้าไม่หวั่น
ช้างตกมัน ประจันหน้า ข้าไม่หนี
ที่ข้ากลัว วัวเขาอ่อน จะราวี
โดนขวิดที จีวรขาด บาตรกระเด็น

ลงท้ายด้วยการให้เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามคุณสมบัติของพระสงฆ์ เพื่อช่วยกันจรรโลงพระพุทธศาสนา สืบทอดปฏิปทาของครูบาอาจารย์สืบไป

รอบๆ วัดอมราวดี มีทุ่งนาข้าวสาลี และสวนสาธารณะ สำหรับเดินบริหารกายหรือนั่งสมาธิก็ยังได้

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ช่วงเช้า ไม่หนาวมากอุณหภูมิ ๑๗ องศาเซลเซียส อาจค่อนข้างร้อนสำหรับชาวยุโรป แต่สำหรับเอเซียอย่างเราก็สบายๆ ช่วง ๐๘:๓๐ น. มีสรูปการประชุมพร้อมให้โอกาสพระเถระหัวหน้าสาขาแสดงความคิดเห็นในการประชุมในครั้งนี้

๑๐:๓๐ น. หลวงพ่อพระราชสุเมธาจารย์ รองประธานฝ่ายสงฆ์ให้โอวาท พระสงฆ์สามเณรอุบาสกอุบาสิการ่วมกันทำสามีจิกรรม ทำวัตรขอขมาพระมหาเถระ ๔ รูป พระราชภาวนาวิกรม พระราชสุเมธาจารย์ พระครูนิโครธธรรมาภรณ์ พระภาวนาวิเทศน์

๑๑:๑๕ น. หลวงพ่อเอนก กล่าวคำอนุโมทนาและโอวาทธรรมโดยเน้นความรักความเมตตาต่อกันโดยไม่จำกัดเชื้อชาติหรือศาสนา ต่อด้วยหลวงพ่อจันดี กนฺตสาโร กล่าวแสดงความยินดีและอนุโมทนาพร้อมสดุดีพระมหาเถระทั้งสองรูปที่ท่านให้ความเมตตาต่อคณะสงฆ์(นานาชาติ) เริ่มต้นด้วยพระราชภาวนาวิกรม (หลวงพ่อเลี่ยม)

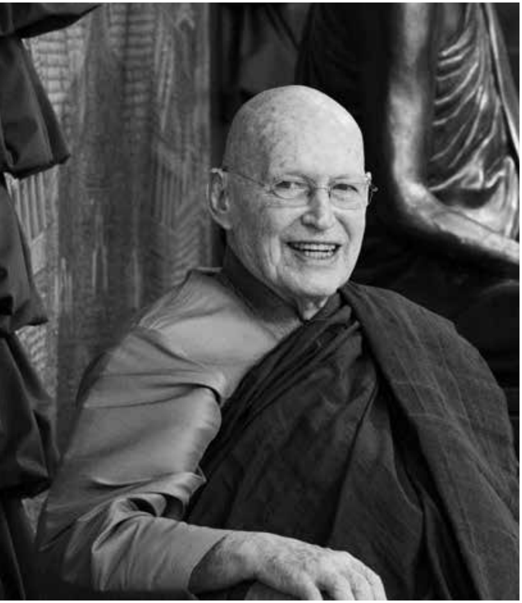
ท่านเป็นเหมือน หนึ่งน้ำใจ ที่ใสสะอาด
ท่านเป็นปราชญ์ คอยดู อยู่เสมอ
ท่านคอยให้ กำลังใจ เมื่อได้เจอ
หากเราเผลอ หาทางออก ชี้บอกทาง

ท่านเป็นหนึ่ง หลักชัย ให้สานุศิษย์
ทั้งอังกฤษ อเมริกา ได้อาศัย
อิตาลี เยอรมัน ท่านก็ไป
กำลังใจ ให้ด้วย ช่วยทุกองค์

ส่วนหลวงพ่อพระราชสุเมธาจารย์

ท่านเป็นศิษย์ หลวงพ่อชา มาแต่ต้น
ท่านดั้นด้น เสาะหา มามากหลาย
เมื่อมาพบ หลวงพ่อชา เลยสบาย
ท่านมอบกายฯ กตัญญู บูชาคุณ

ท่านเคยเทศน์ มากมาย ไว้หลายที่
สดุดี หลวงพ่อชา หาใดเหมือน
ท่านคอยชี้ คอยบอก และคอยเตือน
ท่านจึงเหมือน หนึ่งพ่อ ก่อทางธรรม

ท่านเป็นรุ่น ไพโอเนียร์ เกือบทั้งหมด
ท่านสวมบท แม่ทัพธรรม นำสมัย
เป็นเสาหลัก แผ่ธรรม สู่แดนไกล
เป็นหลักชัย ให้ลูกหลาน ประสานตาม

ทั่วยุโรป ทุกสาขา เป็นสานุศิษย์
ในอังกฤษ มากมาย หลายแห่งหน
เป็นศูนย์แผ่ ธรรมะสู่ สาธุชน
จนเกิดผล สว่างแจ้ง ทุกแห่งไป

ช่วงบ่าย ๒ โมง คณะพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพรหมสิทธิ เจ้าอาวาสวัดสระเกศ และท่านเจ้าคุณฯ เจ้าอาวาสวัดไทยพุทธคยา ประเทศอินเดีย เมตตามาร่วมปิดประชุมอย่างเป็นทางการ

การประชุม International Elders' Meeting

วัดอมราวดี
ประเทศอังกฤษ

Lucknam Park
Chippenham, อังกฤษ

Castle Combe
Chippenham, อังกฤษ

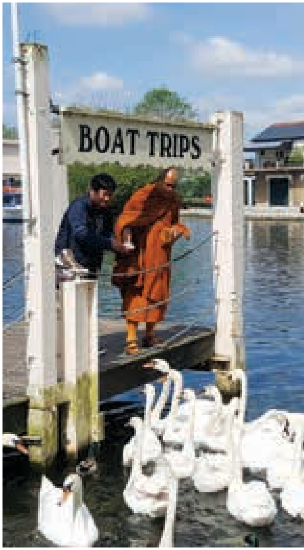
เมือง Bath
ประเทศอังกฤษ

หน้าซ้าย | Ashridge House
หน้าขวา | พระราชวัง Windsor
ประเทศอังกฤษ

(บนขวา-ล่างซ้าย) |
ฉันเสร็จ ชมบริเวณรอบๆ พระราชวัง

(บนซ้าย) | เข้าชมภายในพระราชวัง

Oxford
วัดอมราวดี
Amaravati
Swindon
Castle Combe
Lucknam Park
Bath
พระราชวัง
Windsor
ลอนดอน
London
วัดป่าจิตตวิเวก
Cittaviveka
Southampton
Brighton
ช่องแคบอังกฤษ
อังกฤษ
England
๑๐๐ กม.
100 km.

๒๗

พฤษภาคม ๒๕๖๐

ท้องฟ้าโปร่ง อากาศเย็นสบายอุณหภูมิประมาณ ๑๔-๑๕ องศาเซลเซียส ๖ โมงครึ่งออกเดินทางไปยังสนามบิน London Heathrow เพื่อบินไปยัง **Oslo ประเทศนอร์เวย์** การเดินทางออกจากสนามบินสะดวกดีไม่มีปัญหา แต่ขาเข้านอร์เวย์ เกือบจะเป็น No way ด่าน ตม.แน่นไปด้วยผู้โดยสารทั้งขาเข้าขาออก Passport control เล่นเอายืนต่อคิวจนขาแข็งแทบจะเป็นลมเอาทีเดียว กว่าจะได้กระเป๋าก็เล่นเอางงกันไปเลย เพราะกระเป๋าไปถึงก่อนนานจนช่องสายพานปิด คิดกันว่ากระเป๋ายังไม่มา กว่าจะรู้เสียเวลากันไปอีกนานบานตะไท ยาทำใจก็ยังใช้ได้ดีแม้ที่เมือง Oslo ประเทศนอร์เวย์ ท่านอาจารย์กัลยาโณ อาจารย์คเวสโกกลับจากประชุมที่วัดอมราวดีคนละเที่ยวบินแต่มาเจอกันที่สนามบินออสโล และญาติโยมทางวัดมาคอยต้อนรับกันด้วยบรรยากาศควรแก่การอนุโมทนา แต่ว่ากว่าจะถึงวัดเวลาปาเข้าไปเกือบ ๒๐ นาฬิกา...เจริญสุข

การเดินทาง อันยาวนาน ของวัฏฏะ
เป็นภาระ ยืดเยื้อ ไม่หยุดหย่อน
ประสบทุกข์ ทั้งยืนเดิน แม้นั่งนอน
พระท่านสอน ให้เพียรตัด วัฏฏะวน

การเดินทาง ช่วงหนึ่ง ของชีวิต
เพียงน้อยนิด อย่าคิดมาก จนหัวเสีย
จงสร้างธรรม นำปัญญา มาจุนเจือ
ให้อยู่เหนือ วัฏฏะวน พ้นทุกข์เอย

ค่อยสบายใจหน่อย *ธมฺโม หเว รกฺขติ ธมฺมจารึ*
ธรรม! ย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรมแน่นอน

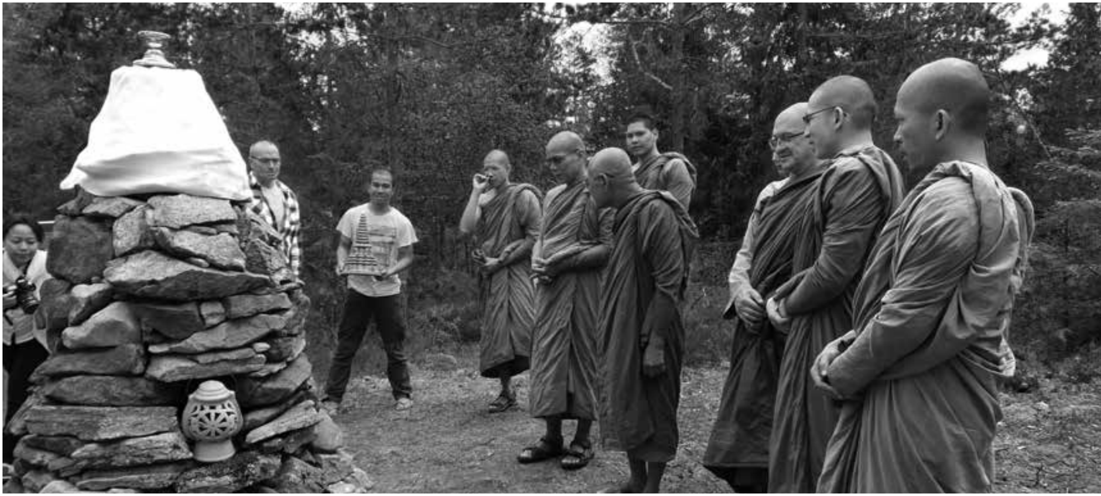
ช่วงเย็นแก่ๆ หลวงพ่อให้ปกิณกะธรรมแก่ญาติโยมผู้มาปฏิบัติธรรมประมาณ ๓๐ นาที คืนนี้มีมาปฏิบัติธรรมประมาณ ๑๕ คนล้วนแต่มาจาก Northeast Thailand เสียเป็นส่วนมาก ก็ดีที่ยังไม่ลืมมรดกอันล้ำค่าของปู่ย่าตายาย

๒๘

พฤษภาคม ๒๕๖๐

เช้าไม่หนาวมาก สบายๆ ไม่ต้องใส่ถุงเท้าก็เดินนอกอาคารได้ อุณหภูมิลืม ไม่ได้ตรวจสอบดูแต่น่าจะประมาณ ๑๔-๑๕ องศาเซลเซียส ลมเอื่อยๆ Breakfast ๐๗:๓๐ น. เวลาท้องถิ่น (นอร์เวย์) กิจกรรมพิเศษวันนี้ ๑๐:๓๐ น. มีการนิมนต์พระสงฆ์รับบิณฑบาตภายในบริเวณวัด มีคนตักบาตรประมาณ ๖๐ คน แต่มาไม่ทันมีมากพอควร อาหารสมบูรณ์ดี มีคนไทยเสียอย่าง เห็นว่าที่นี่มีคนไทยหลายหมื่นคน คนอิสานครองแชมป์เช่นเคย

ฉันเสร็จจะมีพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุบนยอดเจดีย์หิน (พุทธศาสนิกชนขนกันมาคนละก้อนสองก้อน ก่อเป็นเจดีย์เพื่อประกอบพิธีแทนวางศิลาฤกษ์) ก่อนพิธีหลวงพ่อมอบหมายให้กล่าวอะไรก็ได้กับญาติโยม หลังจากเจ้าอาวาสและคณะกรรมการวัดได้กล่าวถวายรายงานความเป็นมา-ประวัติวัดโดยสังเขป หลังจากนั้นก็เป็นเวลาที่หลวงตา...หลวงพ่อจันดี ที่ได้รับมอบหมาย...ไม่ถึงกับออกลาย แต่เป็นการกล่าวแสดงความยินดีที่มีวัดเกิดขึ้นด้วยความวิริยะอุตสาหะของทุกๆ ฝ่าย แต่ที่น่ายินดียิ่งไปกว่านั้นก็คือรัฐบาลให้การสนับสนุน ถือว่าเป็นบุญแถมให้ทุนอีกด้วยดีเยี่ยงนี้ต้องขออนุโมทนาด้วยใจจริง

หลังจากทำพิธีที่เจดีย์น้อยแล้ว ภาคบ่ายได้รับมอบหมายจากหลวงพ่อเช่นเคย ประมาณบ่ายสอง ได้นำพระอุบาสกอุบาสิกาปฏิบัติธรรมโดยการเจริญสมาธิภาวนาเป็นยาตัวอย่างประมาณ ๑๕ นาที และบรรยายธรรม เนื่องจากมีพี่น้องชาวฝรั่งมาฟังด้วย ก็ไม่พ้นพระอาจารย์สิริปัญโญ ต้องทำหน้าที่แปลไทยสู่อังกฤษ คนนอร์เวย์ถ้าฟังอังกฤษไม่ได้ก็ต้อง Sorry มากๆ อาจใช้สูตรหลวงพ่อชาที่ท่านกล่าวว่า "จงฟังด้วยใจ ไม่ใช่ด้วยหู" ใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง โยมอยากฟังต่อ บอกว่า "กำลังหม่วน" แต่มันบ่ายสามแล้วโยม ท่านอาจารย์สิริฯ เลยบอกว่า ให้หลวงพ่อได้พักผ่อนบ้าง วันหลังยังมี ก็เป็นที่...*เอวํ*

สรุปใน ใจความ พระธรรมเทศน์
ชี้บอกเหตุ แห่งสุขทุกข์ ว่า...อยู่ไส?
และความสุข ที่แท้จริง คืออะไร?
เป็นสุขใน หรือสุขนอก ช่วยบอกที

สุขแท้จริง ไม่ได้อิง ด้วยอามิส
แต่เป็นจิต สงบใน ไร้กังขา
สุขแท้จริง คือสงบ ด้วยปัญญา
หมดอัตตา ตัวตน พ้นทุกข์เอย

สุขแต่ไม่สงบ กับสุขอาศัยความสงบ สุขอย่างโลกๆ เรียก*สามิสสุข* สุขอาศัยธรรม เรียก *นิรามิสสุข* สุขจึงมีสองแบบให้เราเลือกเอา ปราชญ์ท่านกล่าวเป็นคติธรรม ให้คิดว่า "สุขร้อนกับสุขเย็น" เลือกเอาเองก็แล้วกัน

พลังแห่งศรัทธาพลังแห่งความวิริยะอุตสาหะร่วมแรงร่วมใจไม่มีอะไรจะมากางกั้นได้ คนไทยร่วมใจตั้งกลุ่มปฏิบัติธรรมกันขึ้นมาได้เป็นที่น่ายินดี ได้ให้โอวาทธรรมเพื่อเป็นกำลังใจว่า... "เราอยู่ร่วมกัน จะเป็นมันฝรั่งหรือมันแกวก็ให้ถือเป็นแนวเดียวกันคือธรรมะ" ไม่มีไทยไม่มีฝรั่งและไม่ต่างแม้ในศาสนา เพราะศาสนาคือความจริง คนถึงศาสนาคือถึงความจริง คนไม่รู้ความจริงคือคนไม่รู้ศาสนา คนไม่เข้าถึงศาสนาย่อมทะเลาะเบาะแว้งแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นเข่นฆ่ากัน ขาดความรักความเมตตากรุณาสงสาร เลยมีแต่อันธพาลเต็มโลก หากเราสำนึกสำเหนียกว่าโลกทั้งผองเป็นพี่น้องกัน มันก็หยุดการแก่งแย่งชิงดี อย่างนี้แหละเรียกว่าคนเข้าถึงศาสนา หมดการแบ่งชั้นวรรณะ กลายเป็นคนมีศาสนาเดียวกันคือ...สัจธรรม เจริญพร

ถึงมาจาก Thailand แดนไกลโพ้น
แต่ว่าใจ อ่อนโยน ด้วยศาสนา
ยังนึกถึง คุณบิดร และมารดา
รวมศรัทธา ก่อร่าง สร้างอาราม

ใจงามงาม อย่างนี้ หาที่ไหน
ถ้าไม่ใช่ ความดี ที่สะสม
หาใช่งาม เพราะแต่งสี ที่โลกชม
ธรรมนิยม งามใจ ใช่เพชรนิลฯ

คนอิสาน บ้านเฮา เว้าซื่อๆ
หากยึดถือ ศีลธรรม งามอีหลี
ปากก็งาม เพราะถามไถ่ ด้วยไมตรี
คักอีหลี คือฮักแพง บ่แล้งน้ำใจ

๒๗

พฤษภาคม
๒๕๖๐

มีหมอกมาก อุณหภูมิ ๑๓ องศาเซลเซียส เริ่มมีความคุ้นเคยกับความเย็น อุณหภูมิขนาดนี้ถือว่าสบายๆ ๗ นาฬิกา ๑๕ นาที อาหารว่างแบบไทยๆ ข้าวต้มผักลวกบวกลูกชิ้น โปรตีนจากถั่วซอร์สซีอิ๊ว พริกไทยป่น เยาะด้วยมะนาว ฟังดูน่าทาน แต่สำหรับพระเรียกว่า "ฉัน" ไม่ใช่ข้าพเจ้า แต่เป็นพระเณรฉันข้าวนะโยม โปรดเข้าใจ

ทานอาหารไม่พิจารณา จะเหมือน ปลาติดเหยื่อ
เชื่อไม่เชื่อ ก็เชิญลอง มองให้เห็น
ปลากินเหยื่อ แต่ติดเบ็ด ไม่น่าเป็น
ถ้ามองเห็น จะเข้าใจ ใช่ไหมโยม?

ปลากินเป็น จะไม่เห็น มันติดเบ็ด
พอกินเสร็จ บอกบ๊ายบาย คุณนายจ๋า
กินฟรีฟรี ไม่เสียหาย สบายอุรา
ไม่เหมือนปลา โง่หลาย ตายเพราะกิน

ปฏิสงฺขา โยนิโส ปิณฺฑปาตํ ปฏิเสวามิ

ปรุงแต่งมากเรื่องก็มาก ถ้ารู้จักประมาณในการบริโภค ก็หมดปัญหาบริโภคแต่เพียงเพื่อเป็นยา ตัณหาไม่กำเริบ สุขภาพกายจิตดีมีชัยเกินครึ่ง ขาดสลึงไม่เต็มบาท ดีกว่าขาดการพิจารณาหรือว่าไง?...โยม

Skiptvet ภาคบ่าย

๑๓ นาฬิกา เวลานัด
ฟังไม่ชัด ว่าจะไป ที่ไหนหนา
รู้เพียงว่า ๑๓ น. ให้ออกมา
ถึงเวลา คนขับบึ่ง ถึง Oslo

ไปถึงเมืองออสโล จึงรู้ว่าเขาจะพาไปชมพิพิธภัณฑ์บ้านเก่า เล่ากันว่าสร้างมา ๕๐๐ กว่าปี ถือว่าเก่าพอดู ก็เป็นวิสัยทัศน์ของคนโบราณ สร้างบ้านด้วยภูมิปัญญาของตน แต่มีผลถึงชั่วลูกหลานเหลนโหลน เป็นการโอนมรดกตกทอดตลอดกาลยาวนาน ลูกหลานดีมีวิสัยทัศน์ก็ไม่ทำลายจึงกลายเป็นมรดก ให้คนในโลกได้ทัศนามาจนถึงปัจจุบัน

อันคนดี ก็ย่อม มีดีอ้าง
คนชั่วต่าง ก็อวดชั่ว เพราะมัวหมอง
ส่วนคนดี ทำแต่ดี ไม่ลำพอง
คนชั่วต้อง อวดชั่ว จนตัวตาย

มิฉะนั้น ควรทำดี กันไว้เถิด
ดีจะเกิด ประเสริฐล้ำ นำสมัย
เหมือนบ้านเก่า เราเห็น เป็นยังไง?
มันฝังใจ สุดซึ้ง รำพึงพรรณฯ

ของเก่าเก่า ดีดี ย่อมมีค่า
อย่าได้ว่า โบราณ นะหลานเอ๋ย
ของใหม่ๆ ดูแล้ว มันเชยเชย
มันจึงเลย ล้าหลัง ครั้งตายาย

หลังจากได้ทัศนาบ้านหลังคามุงดิน (ไม่ปลูกฝิ่น) แต่ปลูกผักที่กินได้แทนแถมเป็นดอกไม้ประดับหลังคาบ้านไปด้วย ช่วยให้ชื่นใจสบายตา ดูเข้าทีดีนะ...โยม

เวลาประมาณเท่าไหร่ไม่ต้องสนใจมันเพราะตะวันอยู่บนศีรษะตลอดเวลาไหนๆ มันก็ไม่ค่ำอยู่แล้ว ผู้นำแถวเลยพาไปเดินชมบรรยากาศ National park (สวนลุมพินี) ที่กรุงออสโลสักหน่อย หน้าตาเป็นยังไง คนเก็บภาพไม่ทราบทำไมถึงไม่เอามาให้ดู ก็จินตนาการภายในใจไปก่อน...อ้อ! มาแล้วบางส่วน เป็นการเรียกน้ำยาหยอดตาไปพลางๆ ก่อน

ดอกไม้หลากสีคนฉลาดจัดมารวมเป็นสามัคคี ก็ดูดีสบายใจ ไม่เห็นมันทะเลาะกันเลยโยม!

มวลดอกไม้ หลายหลาก และมากสี
ก็ดูดี สวยงาม ตามวิสัย
มวลมนุษย์ หลายเผ่าพันธุ์ รวมกันไป
จะงามได้ ก็เพราะมี ดีต่อกัน

แม้จะมี ขาวดำ ต่ำสูงบ้าง
เหมือนนายช่าง จัดสวน ชวนให้หลง
เอาต้นไม้ หลายหลาก มารวมลง
ไม่พะวง ว่าสูงต่ำ ดูงามดี

๓๐

พฤษภาคม
๒๕๖๐

เช้ามาครึ้มฟ้าครึ้มฝน แถมตกปรอยๆ ให้แล้ว ๐๖:๓๐ น. ๑๒ องศาเซลเซียส มีฝนด้วยก็ช่วยให้ความเย็นกลายเป็นบวก อยู่ในห้องมองไปทางหน้าต่าง เห็นแต่ความเขียวขจีของทุ่งหญ้ากับสายฝนปนกันไป จะว่าสุขหรือทุกข์ก็ยังบอกไม่ได้ เมื่อเห็นความเปลี่ยนแปรไปก็ต้องถามใจตนเอง

หนาวมากๆ ก็ไม่อยาก จะสัมผัส
ร้อนจัดๆ สัมผัส ก็ไม่ไหว
ความพอดี โลกใบนี้ อยู่ที่ใด?
ต้องถามใจ ตัวสู กูก็จน

พระพุทธเจ้า ของเรา ปัญญาเลิศ
เชิญไปเฝ้า ท่านดูเถิด จะเกิดผล
ท่านจะบอก ความพอดี ให้ทุกคน
ชี้มรรคผล และนำทาง สว่างไป

ประมาณ ๙ นาฬิกามีโอกาสสนทนาธรรมกับญาติโยม เกร็ดธรรมะมากมายหลายเรื่อง...เช่นการปฏิบัติธรรมะกับการดำเนินชีวิตในปัจจุบันและทางออกของปัญหาคือความยึดมั่นถือมั่น การแผ่เมตตาจิตไม่คิดประทุษร้ายต่อกัน อันเป็นการชำระซะล้างมลทินคือความพยาบาทอาฆาตจองเวรซึ่งไม่เป็นผลดีทั้งสองฝ่าย และการปลูกศรัทธาให้มั่นคงตรงต่อพระรัตนตรัย อันเป็นส่วนสำคัญของพุทธบริษัท...คำถามมีมากมายแต่ไม่ได้หมายความว่าจะหมดปัญหาเพราะคำตอบ หากไม่เห็นชอบด้วยปัญญา ปัญหาก็คงไม่จบ เผลอๆ อาจพบปัญหามากขึ้นอีกก็ได้ หลวงพ่อชากล่าวว่า "คำตอบมีอยู่ในคำถามอยู่แล้ว" จะไปเที่ยวถามที่ไหนอีก???

ตอบปัญหา ใช่ว่า มันจะจบ
เดี๋ยวตลบ วกวน จนเวียนหัว
ถามองค์นั้น ถามองค์นี้ ก็ไม่ชัวร์
คันบนหัว แต่เกาหลัง...เอ๊ะ มันยังไง

คันบนหัว ก็เกาหัว ให้ถูกจุด
อย่าได้อุตริ์ เกาหลัง ฝรั่งจ๋า
อย่าอวดดี ว่าข้านี้ มีปัญญา
จะเสียท่า ตกหลุมพราง เหมือนช้างเมา

(อยากหัวเด้...แม่ใหญ่เอ้ย)

๑๑ นาฬิกา เป็นเวลาภัตตาหารหลัก หลวงพ่อ(เลี่ยม) กล่าวสัมโมทนียกถาเป็นภาษาบ้านเฮา ฟังหม่วนๆ ชวนติดตาม ใจความสำคัญว่า... "อีตาซูซกมันกะงกอยากได้หลาย ซั่วชิบหายกินหลายจนท้องแตก" เล่าเรื่องพระเวสสันดรตอนถูกเนรเทศ เป็นเหตุให้อมิตตดาภรรยาพ่อใหญ่ชูชกวางแผนสกปรก หลอกให้ชูชกไปขอกัณหา-ชาลี จนชูชกเสียที หลงทางพาสองศรีหลงเข้าไปในเชตุดรนครสีพี เป็นไฮไลต์ของเรื่องสำหรับคนอีสานบ้านเฮา

เรื่องพระเวส..สันดร ตอนชูชก
ดูช่างงก ขอชาลี และกัณหา
ยังไม่พอ ขอมัทรี ศรีมาตา
แต่ทว่า เป็นอินทร์แปลง มาแกล้งลองฯ

ในชาดก เรื่องนี้ ดูดีมาก
เรื่องความอยาก และการให้ ใจต้องแข็ง
เป็นการสร้าง บารมี ขอชี้แจง
จะได้แจ้ง ประจักษ์ใจ ในโพธิญาณ

กว่าจะสร้าง บารมี ได้เต็มรอบ
ต้องประกอบ ด้วยศรัทธา ที่กล้าแข็ง
พระโพธิสัตว์ เท่านั้น ที่สำแดง
ใจไม่แข็ง อย่างเรา อย่าเว้าเลย

หลวงพ่อท่านก็เล่าเป็นธรรมาธิษฐาน เพื่อสอนใจ ฟังไปก็เพลินดี

๒๐ นาฬิกา ทำหน้าที่แทนหลวงพ่อใหญ่ ให้ธรรมเป็นทานแด่ญาติธรรม ทั้งไทยและเทศ โดยการเล่าประสบการณ์ อดีตวัดหนองป่าพง กับวิถีชีวิตของคนปัจจุบันว่าแตกต่างกันมากน้อยแค่ไหน ทั้งในแง่ของความเจริญและความเสื่อม ความเจริญของยุคใหม่เหมือนดับไฟเข้าไปสู่ที่มืด เทียบกับยุคเก่าเหมือนเราจุดแสงสว่างเพื่อขจัดความมืด เป็นประสบการณ์จากจิตสู่ใจ เล่าไปคนตั้งใจฟังอย่างมีความสุข ท่านอาจารย์สิริปัญโญ รับภาระในการสื่อภาษาจากไทยไปยังอังกฤษ

"จิตที่เปี่ยมด้วยศรัทธา ทำให้หูตาสว่าง"

ความพอใจความตั้งใจของผู้ใดมีคนเยี่ยงนี้แหละ คือคนตาไม่บอดหูไม่หนวก คนตาดีมองเห็นสีแสงได้ชัดเจนฉันใด ตาในคือปัญญาถ้าไม่ถูกอวิชชาปิดบังจนมืด

บอดแล้วย่อมพบแสงสว่างแห่งธรรม คนหูหนวกทั้งๆ ที่หูก็ยังดีก็มีนัยเหมือนกันฉันนั้น ดังคนก่อนเก่าเล่าว่า "เอาหาไปนู เอาไตไปล่า" ก็น่าจะเข้าใจกัน ดังนั้น! จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ประกอบด้วยศรัทธาและปัญญา หูตาย่อมสว่าง...

จงผูกจิต มิตรไมตรี มีศรัทธา
เอาปัญญา เป็นเพื่อนสอง ไม่หมองศรี
แม้ตาบอด ก็จะกลาย เป็นตาดี
ธรรมเยี่ยงนี้ ผูกไมตรี ดีแน่นอน

อย่าเป็นคน หูหนวก บวกตาบอด
เดี๋ยวจะกอด กองไฟ ในสงสาร
ตาก็มี หูก็มี แต่พิการ
จะรำคาญ แค่ไหน ควรไตร่ตรอง

แต่บางที ตาดีดี ก็เหมือนบอด
เพราะชอบสอด แส่หา ตัณหาหลาย
แม้ตาดี ก็ย่อมบอด จอดทุกราย
และก็ตาย เพราะตาเนื้อ เชื่อหรือยัง?

หูหูหู ก็เช่นกัน อีกนั้นแหละ
คอยกระแดะ หาเหา เข้าใส่หัว
ยิ่งเสียงด่า มักจะเอา เข้าใส่ตัว
เรื่องละชั่ว แม้ดัง ไม่ฟังกัน

จงสร้างตา ปัญญา กันไว้เถิด
จะประเสริฐ กว่าตาเนื้อ โยมเชื่อไหม?
ถ้าไม่เชื่อ ก็ลองมอง เข้าด้านใน
มองที่ใจ ตนเสมอ เดี๋ยวเจอเอง

สรุปแล้ว เทศน์วันนี้ ดูดีมาก
แม้ลำบาก เรื่องภาษา ปัญหาหาย
ท่านสิริฯ ปัญญาดี ช่วยคลี่คลาย
เลยสบาย ทั้งตาหู ดูชื่นใจ (ทั้งไทยฝรั่งก็ OK)

จบเสียทีวันนี้ ๒๒ นาฬิกา แต่ว่าทำไมยังไม่มืด...โยมพากันยิ้ม ฝรั่งคนหนึ่งเป็นคริสต์เพื่อนคนไทย เข้ามาไหว้กล่าวขอบคุณ บอกว่า...เป็นบุญที่ได้มาฟัง เลยแถมท้ายด้วยคำว่า "ไม่มีไทยไม่มีฝรั่ง ไม่มีคริสต์ไม่มีพุทธ" ขอบคุณค่ะ!!!"

๓๑

พฤษภาคม
๒๕๖๐

อากาศก็ยังเย็นเช่นเคย อุณหภูมิ ๑๓ องศาเซลเซียส เมื่อคืนลองไม่ใช้ฮีตเตอร์ ใช้ผ้าห่มผืนเดียวก็ทนได้ (ผ้าห่มบ้านเขา) ถ้าของเราคงเอาไม่อยู่ ภาคเช้าวันนี้ ไม่มีกิจกรรมอะไร บิณฑบาตก็ไม่ได้ไป เลยออกไปชมบรรยากาศรอบๆ วัด อากาศก็ดีไม่หนาวเกิน ทำให้เดินได้แบบสบายๆ ดูต้นไม้ใบหญ้าบางที่มันอาจจะถามเราว่าท่านเดินชมอะไร? เมื่อถูกถามเราก็ต้องตอบ

ดูต้นไม้ ใบหญ้า ในป่าโปร่ง
ดูโล่งๆ สายตา ป่าเมืองหนาว
งามไปอย่าง แตกต่าง จากบ้านเรา
มีร่มเงา ไม่หนา แต่ว่าเย็น

เห็นป่าเขา นึกถึงเรา ก็เศร้าจิต
ไม่ได้คิด ถึงคุณค่า ของป่าเขา
มีแต่คิด อย่างเดียว กูจะเอา
กินทั้งป่า กินทั้งเขา เศร้าจริงๆ

รุ่นปู่ย่า ตายายเรา เขาฉลาด
ท่านไม่ขาด ศีลธรรม นำวิถี
ถึงใช้ไม้ ยังเหลือป่า ปัญญาดี
ป่าจึงมี เหลือไว้ ให้หลานดู

แต่โบราณ เกิดไม่นาน เมื่อวานนี้
ความคิดมี เอาตัณหา มาผสม
ป่าดีดี จะไม่มี เหลือให้ชม
ใจโสมม แม้ในวัด ยังตัดเอา

เห็นทุ่งข้าว เขียวขจี ดีใจหลาย
ถึงบ่ขาย เก็บไว้กิน สิ้นปัญหา
เก็บผักผ่อง ผักอีฮีน กินเป็นยา
สุขอุรา หลายแท้ แม่ออกเอย

ถึงบ่รวยเหลือล้นบ่จนดอก
เก็บบักกอก มาตำแจ่ว จิ้มบักเขือ
เอาผักเม็ก ผักกระโดน ปนกับเกลือ
ผักมีเครือ อย่างขี้นิล กินเป็นยา

ทั้งผักติ้ว ผักเม็ก เจ๊กบ่ขาย
เพราะมีหลาย หาบ่ยาก หากขยัน
มีของอยู่ ของกิน สาระพัน
แค่กินนั้น บ่จนดอก พ่อออกเอย

๑๓:๓๐ น. คณะศรัทธาพาไปชมป่าเขา และมีบ้านเก่าๆ ให้ชม ซึ่งบ้านหลังนี้โยมวัดไปซื้อไว้เป็นที่วิเวกเนื้อที่มีถึง ๔๐๐ กว่าไร่ ดูสงบวิเวกอากาศดี แต่ถ้าเป็นช่วงหิมะพระก็พระคงไม่ไหว ถ้าเป็นฤดูที่ว่า ป่าเมืองไทยดีกว่าแน่ แต่มาแพ้เอาหน้าร้อนเราสู้เขาไม่ได้ ช่วงเย็นทางพุทธสมาคมในกรุงออสโลนิมนต์ไปแสดงธรรมประมาณ ๕ โมงเย็น มีผู้สนใจทั้งไทยและเทศ ประมาณ ๕๐ กว่าคน สนใจฟังกันด้วยความสงบดี งานนี้ไทยเลดี้ครองแชมป์มากกว่าชาติอื่น ก็แปลกดี วันนี้หลวงพ่อเทศน์ชั่วโมงเศษรวมแปลอังกฤษด้วย หลวงพ่อให้ข้อคิดในการดำรงชีวิตในวิถีธรรม "อยู่กับโลกอยู่ให้เป็น ถ้าอยู่ไม่เป็นก็เป็นสุขไม่ได้" สุดท้ายให้ข้อคิดเป็นปริศนาว่า...อย่านอนตื่นสาย อย่าอายทำกิน อย่าหมิ่นเงินน้อย อย่าคอยวาสนา

ถึงเวลา เข้านอน จงนอนเถิด
อย่าเตลิด เที่ยวกลางคืน แล้วตื่นสาย
เพลินกินเหล้า เมายา จนตาลาย
นอนตื่นสาย แถมขี้เกียจ เหยียดหลังยาว

การทำมา หากิน ก็อย่าเกี่ยง
ไม่ต้องเลี่ยง ว่างานดี มีภูมิฐาน
จะเป็นงาน เทหยากเยื่อ หรือกวาดลาน
จงเบิกบาน ทำด้วยดี จะมี(รวย)เอง

แม้ทรัพย์มี ตีราคา ไม่กี่บาท
หากฉลาด แบ่งใช้ ให้เหมาะสม
เรามีน้อย กินน้อย ธรรมนิยม
ใช้เหมาะสม ตามฐานะ พระว่าดี

ความขยัน หมั่นเพียร เรียนไม่หยุด
อย่าได้ทรุด งอเข่า เฝ้าร้องขอ
จงขยัน หมั่นเพียร ไม่ต้องรอ
ขอไม่ขอ วาสนา พาไปเอง

วันนี้...จบแล้ว (เกือบจบไม่ลง)

๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

แสงพระอาทิตย์ส่องสว่างตั้งแต่เช้าตีห้า แต่ว่าอุณหภูมิพลิกตาลปัตร ลดลงมา ๖ องศาเซลเซียส ถือได้ว่าตั้งแต่มายุโรปเที่ยวนี้ ดีกรีไม่เคยลดลงถึงขนาดนี้ ที่นอร์เวย์นี้ขนาดหน้าร้อน ถ้าเป็นหน้าหนาวละ เตรียมบูชาไฟ ถึงจะได้อานิสงส์(อุ่น) ๗ นาฬิกา เช่นเคย อาหารว่างก็ไม่เบา เมื่อวานอย่างไรวันนี้ก็อย่างนั้น ท่านโมเช่บอกว่าโยมคนไทยอยู่ที่ไหน พระไม่ต้องกลัวอดหร๊อก!

วันนี้เมฆสักก้อนแทบจะไม่มี เห็นบรรยากาศดีเลยออกไปเดินข้างนอก เดินไปตามทุ่งหญ้าภายในวัด เห็นมฤคเดินลัดทุ่งหญ้าไปตัวหนึ่ง สักพักเห็นเดินกลับมาพาเบบี้ตัวเล็กๆ มาด้วย ดูน่ารักแต่สักพักลูกน้อยคงเดินไม่ไหว มันเลยปล่อยลูกไว้ในกอหญ้าข้างก้อนหิน ส่วนแม่ออกหากินเพื่อประทังอุทรแล้วคงย้อนกลับมาใหม่ เห็นกวางกับลูกน้อยให้นึกถึงโยมมาขอสนทนาเช้าวานนี้ บอกว่าทุกข์มากเพราะลูกชายจากไป (ไม่มีวันกลับ) ถามว่าเป็นอะไร รถไฟชนตาย อายุ ๑๘ แล้ว เลยไม่กล้าถามรายละเอียด กลัวจะเครียดหนักจึงสาธกยกเอาคำสอนของพระพุทธเจ้ามาให้ฟังเพื่อเป็นกำลังใจว่า..."ที่ไหนมีรักที่นั่นมีทุก ที่ไหนมีรักที่นั่นมีโศก" เพราะ

ความโศกย่อมเกิดขึ้นจากสิ่งอันเป็นที่รัก หากไม่มีรักแล้วความโศกจะมาแต่ที่ไหน พระพุทธองค์ทรงตรัสไว้อย่างนี้ *เอวํ*

ความรักลูก เหมือนเชือกผูก ที่แน่นเหนียว
สองสามเกลียว รัดคอ ก็ไม่ไหว
ยังมีห่วง ผัวเมีย อีกเยื่อใย
เหมือนหนึ่งนัย ถูกมัดศอก ออกไม่เป็น

อีกเส้นหนึ่ง ตรึงบาทา ทั้งสองข้าง
ทรัพย์ต่างๆ ก็ผูกมัด รัดแน่นเหนียว
ทั้งสามบ่วง รึงรัด มัดเป็นเกลียว
เป็นเชือกเหนียว ผูกรัด มัดจนตาย

บ่วงบุตรหนึ่งบ่วงเกี้ยว พันคอ
ทรัพย์ผูกบาทาคลอ หน่วงไว้
ภรรยาสามีเยี่ยงบ่วงปอ รึงรัด มือนา
สามบ่วงใครพ้นได้ จึงพ้นสงสาร

—จากป่าพง

ช่วง ๑๑ โมง บุญบารมีของครูบาอาจารย์ เป็นเหตุแห่งสายธารศรัทธาของญาติโยมพุทธบริษัท ได้แสดงออกให้เห็นทางด้านทานวัตถุ ที่เรียกว่าอามิสทาน เรื่องนี้เคยกล่าวไว้หลายวาระที่เมืองไทยบ้านเราว่า... "การให้ทานเป็นการปูพื้นฐานจิตใจนำไปสู่คุณธรรมเบื้องสูง" เหมือนต้นไม้มีแก่น ก่อนแก่นจะมีได้ก็ต้องอาศัยเปลือกและกระพี้เพื่อลำเลียงสารอาหารไปเลี้ยงลำต้นกิ่งก้านและใบจนเกิดความสมบูรณ์แก่นจึงปรากฏขึ้น พระพุทธศาสนาก็มีอุปมาฉันนั้น อาศัยความสมบูรณ์เบื้องต้นคือ..ศีล ความสมบูรณ์คือสมาธิ ความสมบูรณ์คือปัญญา หรือเรียกอีกอย่างว่า ทาน ศีล ภาวนา ทาน เหมือนเปลือก ศีล เหมือนกระพี้ ภาวนาเหมือนแก่น ดังนั้นการให้ทานของพุทธบริษัทถ้าเป็นทานที่ประกอบด้วยปัญญา ก็จะเป็นการพัฒนาไปสู่แก่นโดยไม่ต้องสงสัย ก็เป็นอันว่าการกระทำความดี ถ้าทำด้วยสติปัญญารู้จักพิจารณาก่อนทำก่อนพูดก่อนคิดก็ไม่ผิดแน่นอน เรียกว่าทำดีถูก ก็เลยถูกดี

ไม้พยุง ไม้ประดู่ และไม้แดง
ไม้เนื้อแข็ง เพราะแก่นดี มีคุณค่า
เอามาสร้าง บ้านเรือน มีราคา
เราเกิดมา ควรหาแก่น แดนความดี

เราชาวพุทธ ไม่ควรหยุด อยู่กับที่
แก่นไม่มี รีบสร้าง อย่าห่างเหิน
ยังไม่พบ แก่นแท้ อย่าหยุดเดิน
อย่าหลงเพลิน เลาะเลียบข้าง จะห่างธรรม

แม้ว่าทาน การให้ ไม่ถึงจุด
หากไม่หยุด ไตร่ตรอง ก็มองเห็น
เหมือนเปลือกไม้ สร้างกระพี้ จึงมีเป็น
ทุกคนเห็น กันอยู่ รู้หรือยัง?

แม้แก่นไม้ ก็อาศัย เปลือกกระพี้
ปัจจัยดี สร้างแก่น จึงแน่นหนา
ทานการให้ มีปัจจัย ช่วยนำพา
สร้างปัญญา สู่มรรคผล หลุดพ้นเอย

แก่นแท้คือความหลุดพ้น แต่ว่าผลจะเกิดก็ต้องอาศัย ทาน ศีล ภาวนา
เข้าใจนะโยม???

บ่ายโมงครึ่ง โยมพาไปทัศนาฯ เช่นเคย ก็ไม่มีอะไรมากสำหรับจุดแรก ก็เป็นเพียงป้อมปราการบ้านโบราณเก่าแต่ไม่แก่มาก สมองเลยไม่แล่น ก็ดี จะได้พักสมองเพื่อเก็บพลังงานสร้างฐาน จินตามยปัญญา จะได้มาต่อกลอนในตอนต่อไป

หลังจากนั้นโยมชื่ออะไร...ลืมถาม (ปกติก็ไม่ใคร่จะสนใจถามชื่อคนอยู่แล้ว) ก็คือโยมคนที่จะนิมนต์นั่งเรือชมทะเล สามีของเธอมีเรือสำราญ แต่ปณิธานของเธอก็มลายหายไปตามกฎอนิจจะตา เพราะเหตุว่าเรือปรับปรุงเสร็จไม่ทัน...เธอเสียความตั้งใจ เลยเศร้าใจไปหน่อย ต้องขอขมาครูบาอาจารย์ บอกไม่เป็นไรหรอกโยม...ความจริงก็ไม่อยากไปอยู่แล้ว เพราะอากาศเย็นเหลือจะทน เบื้องบนท่านคงสงสารเลยพาลหาเหตุให้ ไม่เป็นไรหรอกคุณโยม เจตนาดีเป็นที่มาแห่งบุญกุศลอยู่แล้ว สบายใจเถอะ..สุดท้ายได้ถวายน้ำปานะ ปัจจัยไทยทานบุญมหาศาลแล้วล่ะโยม

๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

หวังอะไร หวังได้ อย่าให้มาก
จะยุ่งยาก หากผิดหวัง ยั้งไม่อยู่
จะโทษเวร โทษกรรม มันทำกู
แล้วหดหู่ เพราะสิ้นหวัง ซังกะตาย

หากเราตั้ง ความหวัง ไว้ห้าสิบ
ก่อนจะหยิบ สิ่งใด ไม่ผวา
จะผิดหวัง สมหวัง เมื่อได้มา
สร้างปัญญา รู้เห็น เป็นสุขเอย...

ต่อแต่นี้ยังมีอีกรายหนึ่ง รายนี้น่าสงสาร มีแต่ลูกยังไม่มีหลาน แต่คลานตามกันมาหลายคน แต่ก็ดูน่ารักเพราะแม่สอนไว้ดี หลวงพ่อครูบาอาจารย์เดินผ่าน นั่งประณมมือเรียบร้อยทุกคน น่าอนุโมทนา แต่ว่าแม่มีปัญหาทุกข์ใจทุกข์มากๆ พูดไปน้ำตาก็ไหลไป บอกว่ามีปัญหาในการดำเนินชีวิต ไม่ได้ผิดกับลูกกับผัว แต่ครอบครัวถูกหลอก ซื้อบ้านแต่ถูกหลอก ต่อสู้กันมา ๓ ปี เสียฟรีให้ทนายไปร่วม ๓ ล้านแล้วยังไม่มีวี่แววว่าจะชนะ ขอคุณพระช่วยคุ้มครอง ได้แต่มองอย่างน่าสมเพชเวทนา หลวงพ่อแผ่เมตตาด้วยพระธรรมคำสอน ให้กัดฟันสู้ อย่าอยู่ด้วยความสิ้นหวัง เพราะลูกก็ยังตาดำๆ แต่มีแววแห่งความดี ด้วยบารมีธรรมเขาจะนำพ่อแม่ออกจากปัญหาได้ ขอให้อดทน ดูนกหงส์สิ มีลูกตั้ง ๕-๖ ตัวมันยังอยู่ได้ อย่าไปวิตก อาตมาก็ลูกเยอะตั้งหลายร้อย ปัญหาก็ร้อยแปดก็ยังอยู่ได้ เพราะถือว่ามันเป็นธรรมดา "โลก" มันก็เป็นอย่างนี้

จะให้โลก ราบเรียบ คำเปรียบนี้
คงไม่มี โลกไหน อย่าใฝ่หา
แม้โลกคือ อารมณ์ แห่งมายา
จะนำพา สุขสันต์ นั้นไม่มี

จะบอกให้ ทำใจ ดีที่สุด
ดีกว่าทรุด ก้มหน้า น้ำตาไหล
ปล่อยให้เรื่อง ทุกเรื่อง มันผ่านไป
จงทำใจ ยอมรับ ซับน้ำตา

ต้องยอมกัดฟันสู้ อยู่ด้วยความเข้มแข็ง อย่ายอมแพ้ง่ายๆ ตายในสนามรบ ดีกว่าจบที่สนามซ้อม จงรักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด ก่อนกลับวัดมีโยมจากอุบลฯ ไปเปิดร้านอาหารไทยที่นั่น นิมนต์ไปฉันน้ำปานะที่ร้าน เพื่อเป็นสิริมงคล...

๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

วันนี้เป็นวันสุดท้ายของการเยือนสำนัก Lokuttara Vihara ประเทศนอร์เวย์ ภาคเช้ารับของเบาๆ เสร็จ ซักสบงจีวรก่อนเดินทางพรุ่งนี้จากนั้นก็ไม่มีอะไร มีเวลาจัดของส่วนตัวนิดหน่อย แล้วไปเดินยืดแข้งยืดขา ก็ได้เวลาภัตตาหารพอดี วันนี้มีญาติโยมมาทำบุญมากพอสมควรและเป็นวันพระด้วย มีพิธีไหว้พระรับศีล ถวายทาน หลวงพ่อแสดงธรรม เป็นสัมโมทนียกถา พระสงฆ์ให้พร ฉันภัตตาหาร เสร็จกิจภาคเช้า

ภาคบ่ายโยมเจี๊ยบ (พึ่งรู้จักชื่อวันนี้) เอารถรับพาไปชมเขื่อนซึ่งอยู่ไม่ไกลจากวัดเท่าไหร่นัก เป็นที่ผลิตไฟฟ้า น้ำเหลือเฟือจนต้องระบายทิ้ง เสียงดังยังกับเกิดซึนามิ เขาพาไปดู ๒ เขื่อน น้ำเขาเหลือเฟือจริงๆ เพราะเป็นน้ำเกิดจากภูเขาหิมะ

ผู้ฉลาด ปัญญาดี มีมันสมอง
กั้นเขื่อนคลอง เก็บวารี นทีใส
ถึงเวลา ต้องการ กระแสไฟ
ปล่อยน้ำไป ไฟก็มี อย่างนี้เอง

คนรู้จัก กั้นอารมณ์ และข่มจิต
ย่อมผลิต ปัญญา เป็นอานิสงส์
อารมณ์ดี อารมณ์ร้าย ให้ขายตรง
ไหลรวมลง สู่ไตรลักษณ์ จักสบาย

จงรู้จักกั้นอารมณ์และข่มจิต
แล้วผลิตกระแสธรรมนำแสงสว่าง ให้เกิดขึ้นแก่ตนตลอดทั้งโลก

ภาคค่ำ: พิธีเจริญพระพุทธมนต์เพื่อเป็นสิริมงคล ก่อนทำวัตรขอขมาลาโทษต่อพ่อแม่ครูอาจารย์ เป็นการเจริญรอยตามอริยประเพณี หลวงพ่อให้โอวาทและให้โอกาสให้เราได้แสดงความในใจในการเยือนนอร์เวย์ครั้งนี้ ก็ได้ให้ข้อคิดและสร้างกำลังใจให้ทั้งส่วนพระสงฆ์ตลอดจนอุบาสกอุบาสิกา ให้ช่วยกันสร้างวัดให้ดีมีคุณภาพ โดยเฉพาะการสร้างวัดภายใน คือ "วัตรปฏิบัติ" อันเป็นส่วนสำคัญ หลังจากเสร็จพิธีกรรมได้สนทนาธรรมกับญาติโยมอีกประมาณหนึ่งชั่วโมง การสนทนาเป็นเรื่องปกิณกธรรม เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน อันเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความสุขให้เกิดขึ้นในขณะนี้เดี๋ยวนี้ให้ได้

สุขวันนี้ ดีกว่าสุข ในวันหน้า
อย่าคอยท่า สุขข้างหน้า มันไกลหลาย
สุขวันนี้ หากหลุดมือ จะเสียดาย
ถึงคราวตาย เหลือมือเปล่า ทั้งเช้าเย็น

(มามือเปล่า ไปมือเปล่า)

วัดโลกุตตรวิหาร
Skiptvet,
นอร์เวย์

รับบิณฑบาต
ภายในบริเวณวัด
และเอาโรงนา
เป็นศาลาชั่วคราว
ดูใช้ได้ดี

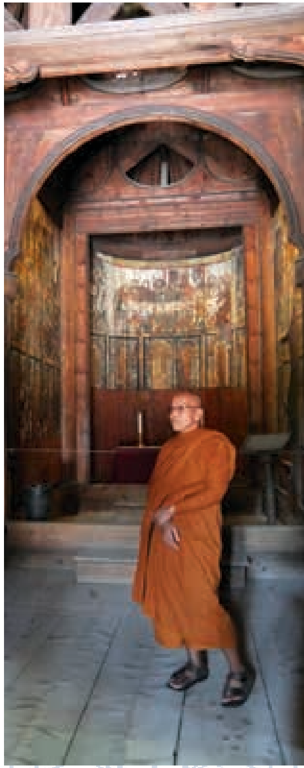

Norsk Folkemuseum
(Norwegian Museum
of Cultural History)
Oslo, นอร์เวย์

Frognerparken
(Frogner Park)
Oslo, นอร์เวย์

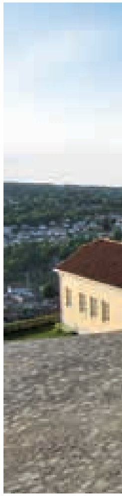

(บนซ้าย) | Oslofjord
(บนกลาง) | Fredriksten Fortress
(ขวาบน-ล่าง) | Vamma Power Station, นอร์เวย์

Royal Thai Take Away AS

Frogner Park
ออสโล
Oslo
Norsk
Folkemuseum
Drammen
Vamma
Power Station
วัดโลกุตตรวิหาร
Lokuttara
สวีเดน
Sweden
Fredrikstad
Oslofjord
Fredriksten
Fortress
นอร์เวย์
Norway
๕๐ กม.
50 km.

๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

อากาศครึ้มฟ้าครึ้มฝนเช่นเคย อุณหภูมิ ๙ องศาเซลเซียส เป็นปกติของบ้านนี้เมืองนี้ไปเสียแล้ว นี้ขนาดหน้าร้อน ถ้าหน้าหนาวโลกเปลี่ยนเป็นสีขาวจะทำอย่างไร เขาก็มีวิธีในการเอาตัวรอด ถ้าเป็นเราคงจอดไม่ต้องแจว ๖ นาฬิกาเป็นเวลาอาหารว่าง วันนี้เช้าหน่อยเพราะจะออกเดินทางเก้าโมงเช้า ต้องบินไปต่อเครื่องที่เดนมาร์ก ๑๐ นาฬิกา อำลาทั้งพระทั้งโยม ด้วยบรรยากาศนอกศาลาประมาณ ๑๐ องศาเซลเซียส หลวงพ่อบอกว่าเย็นพอดี ต้องพยายามบอกใจตนเองอย่างนั้น ร้อนก็พอดีเย็นก็พอดี อร่อยก็พอดี ไม่อร่อยก็พอดี ปีทั้งปีมีแต่ดีเลยสบาย

รู้จักดี จะได้ดี ทุกทุกอย่าง
แม้หลายอย่าง จะต่างกัน ก็ดีหลาย
ทั้งสิ่งดี และไม่ดี มีมากมาย
ก็ดีหลาย เพราะโลกมี อย่างนี้เอง

หากใจดี อยู่ที่ไหน ก็ดีหมด
คนอื่นคด แต่เราตรง อย่าสงสัย
หากเราดี คนอื่นชั่ว ช่างประไร
เรื่องของใคร ยกให้เขา เรา OK!

โยมตามไปส่งที่สนามบินกันหลายคน ส่วนมากเป็นคนไทยแต่ฝากกายไว้นอร์เวย์ ก่อนขึ้นเครื่องส่งเสียงแจ้วๆ หลวงพ่อกลับมาอีกนะคะๆๆ หลวงพ่ออยู่ต่อได้ไหมค่ะ...อ้อนยังกะเด็ก น่าสงสาร คนไกลบ้านไกลพ่อไกลแม่ ได้รับความเมตตาจากครูบาอาจารย์ ท่านจากไปก็ต้องว้าเหว่เป็นธรรมดา

ความผูกพัน มั่นเหนียว เหมือนเกลียวเชือก
ดิ้นสุดเฮือก ก็ไม่หลุด มันสุดเหนียว
ความเยื่อใย อาลัยรัก ถักเป็นเกลียว
มันยิ่งเหนียว ถ้าเกลียว รักมันชักใย

ถ้าอยากหลุด ก็ต้องหยุด พันเกลียวรัก
รื้อใยถัก ให้หลุดลุ่ย เป็นผุยผง
ตัดเยื่อใย อาลัยรัก ให้หักลง
แล้วมั่นคง ในธรรมะ ละได้เอง

หากไม่มี ความผูกพัน นั้นแหละเหมาะ
เราไม่เกาะ เขาไม่เกี่ยว ให้เหลียวหลัง
ไม่มีได้ ไม่มีเสีย ให้รุงรัง
แม้ชีวังยัง มีอยู่ ก็ดูเบา (เบากายสบายใจ)

เก็บตก ๓/๖/๖๐

ด่านตรวจผู้โดยสารขาเข้า ขลุกขลักนิดหน่อยมีการตรวจตราเข้มงวดมากขึ้น ชุดพวกเราก็โดนหลายท่าน โดยเฉพาะกระเป๋าของโยม ปรากฏว่ามันมีเนยมากับกระเป๋า ด้วยความเจตนาดีเป็นห่วงพระก็เลยต้องเสียเวลานิดหนึ่งไม่สู้กระไร แต่ตอนขึ้นเครื่องแล้วนี่ซิ มีการดีเลย์เพราะผู้โดยสารเพียงคนเดียว เลยพลอยให้ผู้โดยสารคนอื่นแจ๊คพอร์ตไปด้วย... ตอนแรกกัปตันประกาศบอกผู้โดยสารให้ทราบว่าเครื่องต้องดีเลย์ไปอีก ๑ ชั่วโมงเนื่องจากศูนย์ฯ ควบคุมการบินเขายืดเวลาให้แล้วแต่เราช้าเอง เล่นเอาผู้โดยสารหลายท่านตาค้างไปพักใหญ่ หลังสุดกัปตันบอกว่าจะพยายามขอกับศูนย์ให้ได้บินเร็วขึ้นแต่ไม่ทราบว่าจะได้หรือเปล่า อย่างไรก็ต้องทำใจอยู่แล้ว

ความไม่แน่ ไม่ต้องแก้ ให้ลำบาก
แต่ความอยาก ให้แน่ ต้องแก้ไข
ความไม่แน่ รู้แล้ว สบายใจ
แน่อย่างไร คือไม่แน่ นี้แน่นอน

คาถาหลวงพ่อชา ดีจริงๆ ท่องไว้เถอะ

"ไม่แน่"

๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจา

ณ **วัดสันตจิตตาราม ประเทศอิตาลี** เช้าวันนี้ ดีกรี ๑๕ องศาเซลเซียส เช้ามาอาการไม่ดีเลย มีอาการตั้งแต่วันวาน ก่อนออกจากนอร์เวย์ มาหนักเอาตอนต่อเครื่องที่เดนมาร์ก โคเปนเฮเกน ถึงวัดสันตจิตตาราม เย็นไข้ออกฤทธิ์มีอาการเจ็บคอ หนาวๆ ร้อนๆ นอนหลับๆ ตื่นๆ ไม่สดชื่นแจ่มใส ท่านอาจารย์ญาณธมฺโมถวายยา ฉันแล้วไม่ได้พักผ่อน เพราะมีกิจกรรมต่อเนื่อง ตั้งแต่ภาคเช้ามีการบิณฑบาตภายในบริเวณวัด และมีพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุบนยอดเจดีย์โบสถ์ เลยต้องล้าตลอดทั้งวัน ฉันยาแล้วไม่ให้ความร่วมมือกับมันก็แค่นั้นแหละ

ถึงยาดี หรือมีหมอ ที่เก่งกาจ
ก็มิอาจ สู้ไหว ในสังขาร
ความทรุดโทรม ย่อมเป็น ไปตามกาล
แต่ก็ทาน ยาไป ให้บรรเทา

อุปมา เหมือนยาเรือ ให้ถึงฝั่ง
ไม่ให้พัง คงยาก ลำบากหลาย
ยิ่งเรือรั่ว ภาระหนัก ที่คนพาย
เหนื่อยแทบตาย ทั้งพายอุด สุดกำลัง

หากยังไม่ ถึงฝั่ง ยังไม่จบ
ยังต้องรบ กับศัตรู อีกมากหลาย
ทั้งบนบก ในน้ำ อันตราย
เมื่อที่หมาย พานพบ จึงจบกัน

บรรยากาศในงานเป็นที่น่ายินดีที่ชาวพุทธทั่วสารทิศในอิตาลีทั้งฝรั่งไทย ไกลใกล้ เหนือใต้ มากันมากมาย แถมยังมีท่านเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงวาติกันให้เกียรติมาร่วมเป็นประธานในงานด้วย ถือเป็นเกียรติประวัติของวัดเลยทีเดียว ก็ขออนุโมทนา ได้ทราบว่าคณะผ้าป่าโดย ธนาคารออมสินจากประเทศไทยร่วมใจกันไปทอด และได้เจอโยมจุ๋ง ศรีพันวา โยมตุ๊กตา โยมหมวยจากอุบล ได้ทราบจากอาจารย์ลัยว่า โยมหมวยช่วยบริจาคสมทบอีกหนึ่งล้านบาท ก็ขออนุโมทนา ท่านอาจารย์ปรีชาบอกว่า เจ้าอาวาสคงเบาใจ โบสถ์นี้คงจะเสร็จสมบูรณ์ในเร็ววันนี้อย่างแน่นอน

ด้วยศรัทธา ปสาทะ ความเลื่อมใส
แม้จะไกล แสนไกล ใช่ปัญหา
อิตาลี ไกลแสนไกล ก็ต้องมา
รวมศรัทธา ใกล้ไกล ใจเดียวกัน

๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเริ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ เพราะเป็นช่วงซัมเมอร์ของเขา สำหรับเราถือว่าสบายๆ อยู่ แต่ความร้อนจากแสงพระอาทิตย์ร้อนเกินกว่าความเป็นจริง ก็คงเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับบ้านเขาเมืองเขา ประมาณ ๑๑ โมงเตรียมออกไปยังสนามบิน โรม ตามโปรแกรมบินสู่บาร์เซโลน่า ประเทศสเปน บุญจันทร์เป็นสารถี มีโยมหนิงฯ ตามไปส่ง ไปเจอเจ้าหน้าที่มีศรัทธามาทักทายและขอถ่ายรูปหลวงพ่อฯ เขาบอกว่า "เมื่อวานเขาก็ไปร่วมงานที่วัดกับภรรยาเขาด้วย" เขาเลยช่วยบริการอย่างดี ยกฐานะให้เป็นผู้โดยสารวีไอพี ไม่ต้องผ่านการตรวจสัมภาระ นี้เพราะศรัทธา ครูบาอาจารย์เลยสบาย

ความจริงแท้ แน่นอน คือศาสนา
ไม่เลือกว่า ชนชาติใด ใครเข้าถึง
ใช่อัตตา ว่ากูนี้ ดีกว่ามึง
คนไม่ถึง ศาสนา ก็ว่าไป

แต่คนดี มีเมตตา เป็นเสาหลัก
ย่อมประจักษ์ แจ้งใจ ในศาสนา
ไม่แบ่งแยก เพราะถือหลัก คือเมตตา
ศาสนา เยี่ยงนี้ ย่อมดีจริง

ความจริงคือศาสนา หลวงพ่อชาท่านใช้สำนวนนี้ในการเผยแพร่ธรรมในต่างแดน คนมีใจเป็นธรรม ไม่แบ่งชนชั้นวรรณะแต่ใช้หลักเมตตาธรรม คือคนเข้าถึงศาสนาอย่างแท้จริง

๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

บทส่งท้าย อิตาลี

วัดสันตจิตตาราม ห่างจากกรุงโรมประมาณ ๕๐ กิโลเมตร กรุงโรมเป็นที่ตั้งของสำนักวาติกันอันเป็นศูนย์ใหญ่ของศาสนาคริสต์ ซึ่งไม่มีศาสนาใดจะไปบังอาจประกาศศาสนาตนในรัศมีนั้นได้ แต่ก็เป็นที่น่าภาคภูมิใจกับพวกเราชาวพุทธ ที่เมื่อไม่นานมานี้ได้รับข่าวดีจากทางรัฐบาลอิตาลี ได้ประกาศอย่างเป็นทางการให้ศาสนาพุทธเป็นหนึ่งในศาสนาที่รัฐบาลยอมรับ (ไม่ใช่เป็นศาสนาประจำชาติอย่างที่หลายคนเข้าใจ) การที่รัฐบาลยอมรับ ทำให้พุทธศาสนาดำเนินการเผยแผ่คำสอนโดยไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญของเขาถือเป็นโชคดีของพวกเรา

นี้ก็แสดงให้เห็นว่า พุทธศาสนาเป็นหลักคำสอนที่เข้ากับคนทุกคนได้ แม้ต่างด้วยศาสนา เพราะเป็น "สัจธรรม" ชาวพุทธเราพึงสำนึก การเผยแผ่ธรรม ควรนำเอาความจริงมาสอน อย่าเอาลัทธิอ้อนวอนมาบั่นทอนและบิดเบือนคำสอนของพระพุทธเจ้าเลย โดยเฉพาะการเผยแผ่ธรรมในต่างแดน ท่านอาจารย์ปรีชาได้เล่าเรื่องให้ฟังว่า กว่าจะได้มาซึ่งการยอมรับศาสนาพุทธของรัฐบาลอิตาลี ก็ใช้ความพยายามกันหลายปี แต่ความพยายามก็เป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จ พวกเราพึงร่วมกันยินดีและอนุโมทนา และก็อย่าประมาท...

๖
มิถุนายน ๒๕๖๐

ที่บาร์เซโลน่า ๑๗ องศาเซลเซียส อาการยังไม่ดีเท่าที่ควร เช้าฉันอาหารว่าง เขาพาไปชมปราสาท สร้างมาเป็นเวลา ๑๐๐ กว่าปีแล้วแต่ยังไม่เสร็จ หลังสุดได้ทราบว่าญี่ปุ่นอาสาจะมาสร้างให้เสร็จ ประวัติความเป็นมาก็ไม่แตกต่างจากที่อื่นๆ มากนัก

เนื่องจากอาการไม่สู้ดี มีมันสมองแต่ไม่ต้องการอะไร ช่วงบ่ายเลยขอพักผ่อน เพราะสังขารมีสัญญาณเตือน เท่ากับว่าบาร์เซโลน่า สำหรับวันที่ ๖ มิถุนายน ๖๐ หยิบข้อมูลได้แค่นี้ เห็นโยมคุยกันในรถเรื่องฟุตบอลทีมดังของบาร์เซโลน่า แต่ข้าพเจ้าหารู้เรื่องไม่ ใครชอบเช่นไรก็คงจาระไนไปตามนั้น

วันนี้หนอ ขอพักแฮง เอาแรงก่อน
ได้พักผ่อน อาพาธ น่าจะหาย
แฮงมันน้อย พักหน่อย สิซำบาย
แม่นบ่หลาย จักเขิ่งมื้อ คือสิดี

ช่วงกลางวันไม่ได้ไปชมอะไรกับเขา เนื่องจากอาการไม่ดีดังกล่าว จึงขอตัวพักผ่อน โลก...ไม่มีอะไรเป็นที่ต้านทาน ไม่เป็นใหญ่เฉพาะตนจริงๆ มันจะไม่สบาย มันก็ไม่ขออนุญาตเรา แสดงว่ามันใหญ่กว่าเราจริงๆ เราเลยต้องยอมมัน

๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

เช้ามีฝนปรอยลงมา อุณหภูมิ ๒๐ องศาเซลเซียสพอสบาย ๗ นาฬิกาอาหารว่าง และเตรียมเดินทางต่อไปเมือง **Cardona** แต่ก่อนจะเดินทางแวะชมสวนสาธารณะที่นักออกแบบชื่อดังเป็นคนวางแผนงานก่อสร้าง จำชื่อได้คลับคล้ายคลับคลาว่า เกาว์ดี้ คนเดียวกันกับที่ออกแบบปราสาทที่สร้างมาร้อยปีแต่ยังไม่เสร็จ สวนนี้มีชื่อว่า **Park Guell** เพื่อจำง่ายเรียกเป็นสำเนียงอิสานว่า..ป่าก้วย การออกแบบจะทำให้ใกล้เคียงกับธรรมชาติมากเท่าที่จะทำได้ ไกด์เขาว่าอย่างงั้น ดูกับเขาไม่ออกเหมือนกัน แต่ที่เห็นค่อนข้างชัด วัตถุดิบเขาเหลือเฟือ ในพื้นดินมีหินธรรมชาติที่ไม่ต้องไปทุบไปโม่ให้ลำบาก มีมากเหลือเฟือ เพียงมีคนฉลาดวาดเป็นลวดลายก็กลายเป็นเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อล้วงกระเป๋าเราอย่างสบายๆ

ภาคบ่าย รถพาเลียบเลาะไปตามไหล่เขามุ่งหน้าขึ้นไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือเล็กน้อย จุดมุ่งหมายอยู่ที่ The Lords of the Salt Mountain เป็นภูเขาเกลือ เขาพาเข้าไปดูในถ้ำ ก็พอดูได้ เป็นธรรมชาติที่สรรสร้างอย่างวิจิตรที่มนุษย์คิดแล้วคิดเล่าเพื่อจะเอาชนะธรรมชาติ แต่ก็พ่ายแพ้แก่ธรรมชาติแทบทุกราย

เขาเกลือหรือ **The Salt Mountain** เป็นแหล่งเขาเกลือขนาดใหญ่ ซึ่งมีแร่ธาตุหลายชนิดรวมกัน เช่นจำพวกโซเดียม โพแทสเซียม แมกนีเซียมฯ ซึ่งมีค่ามหาศาลเกิดจากธรรมชาติ จัดสรรมาเป็นร้อยเป็นพันล้านปี มีการสะสมมากมายลึกลงไป

เกือบ ๒ กิโลเมตร แต่ที่เขาขุดเจาะลงไปจนเป็นเหมืองแร่ใหญ่ใต้ดินลึกประมาณ ๑,๓๐๐ เมตร เกลือนี้ไม่สามารถนำมาประกอบอาหารได้ ในสมัยสงครามล่าอาณานิคม เขาเอามาทำอาวุธสงคราม ประกอบดินปืน หรือทำระเบิด ฯลฯ แต่ปัจจุบันปิดเหมืองแล้ว ปรับแต่งเป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นการนำรายได้เข้าสู่รัฐฯ ความคิดไม่เลว และที่สำคัญนำหินแร่ธาตุเหล่านั้นมาแปรเป็นของที่ระลึกจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวที่ชอบสะสมนำไปประดับบ้านของตนชนิด "คนฉลาดคิดทำขายคนโง่ฉลาดซื้อ" นี่คือ *มนุสฺสา*

๘
มิถุนายน ๒๕๖๐

เช้าอุณหภูมิ ๑๔ องศาเซลเซียส ยังพักที่ปราสาทการ์โดน่า หรือ Cardona Castle สร้างมานานมากกว่าหนึ่งพันปี (เขาว่าอย่างนั้น) เป็นวัดศาสนาคริสต์ มีโบสถ์ มีที่ฝังศพบุคคลสำคัญฯ วันนี้มีโปรแกรมหลังฉันอาหารว่าง ประมาณ ๙ นาฬิกา ๔๕ นาที ไปชมวัดศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิกอีกแห่งหนึ่งสร้างอยู่บนเทือกเขาสูงชื่อ **Montserrat** มียอดสูงสุด ๑,๓๐๐ เมตร แต่วัดสร้างอยู่ระดับ ๗๐๐ เมตรเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เห็นว่าใครไปบาร์เซโลน่า ถ้าไม่ไปเขาลูกนี้แสดงว่าไปไม่ถึง ตามประสาโลกเขาว่าอย่างนั้น

ในโลกนี้ มีอะไร หลายๆ อย่าง
มนุษย์ต่าง มึนงง และสงสัย
ว่าสิ่งนี้ เป็นไป ได้ยังไง
ลงทุนไป ถึงดวงเดือน ยังเลื่อนลอย

ธรรมชาติ ก็คือ ธรรมชาติ
อย่าบังอาจ คิดเกินตัว จนหัวเสีย
ความคิดเรา มีจำกัด แค่ลิ้นเลีย
ได้กับเสีย ไม่คุ้มกัน อย่าฝันเลย

คิดพอเหมาะ พอดี ก็ดีแล้ว
อย่านอกแนว นอกทาง จนห่างเหิน
หันมามอง ทางชีวิต ที่เราเดิน
อย่าหลงเพลิน ตามอยาก จะยากนาน

คิดไกลตัว จนหัวล้าน ไม่พานพบ
ว่าจุดจบ โลกานี้ อยู่ที่ไหน?
แท้ที่จริง โลกนี้เป็น อจินไตย
ขืนคิดไป ตกวังวน ไม่พ้นเวียน

หลังฉัน ช่วงบ่ายพอมีเวลา โยมพาไปนั่งพักสูดอากาศที่ริมบึงน้อยน้ำใส เข้าใจว่าขุดแต่งให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนอารมณ์ รอบบึงปลูกต้นไม้ให้ร่มเงาดูใช้ได้ รอบบึงชั้นล่างเป็นทางเดินหรือวิ่งเพื่อบริหารสังขารดูเข้าที ถ้าเป็นของวัดไว้เดินจงกรมหมู่ก็ดูเข้าท่า อาจารย์ญาณะฯ บอกว่าดูแล้วเกิดไอเดีย อยากไปทำที่วัด ท่านบอก

ว่า "อาจารย์เอาไปทำที่วัดใหม่หน่อยซิ" ตอบท่านไปว่า พื้นที่มีแค่ ๕๐-๖๐ ไร่ขุดเป็นบึงหมดพอดี ครับ! มองข้ามไปฝั่งนู้นเห็นเทือกเขา Montserrat ที่ไปดูมาแล้วภาคเช้า

ธรรมชาติ ไม่ต้องวาด ไม่ต้องแต่ง
เราชอบแข่ง ธรรมชาติ เพราะวาดสูง
เหมือนไม้ซี่ คิดตวัด งัดไม้ซุง
เลยลงพุง เพราะอยากหลาย จนหายงาม

จะให้งาม ต้องแต่งตาม ธรรมชาติ
ไม่ต้องวาด เกินพอดี สีแดงเขียว
งามพอเหมาะ พอดี เพียงที่เดียว
จะสีเขียว แดงดำ เขาทำเอง (ธรรมชาติ)

หากว่าใจ เป็นธรรม งามพอแล้ว
เสียงแจ้วๆ ไม่ขัดหู ดูงามหลาย
กิริยา มารยาท งามทางกาย
งามมากหลาย เพราะใจดี มีธรรมเอย

๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

เช้าที่ Cardona ๑๖ องศาเซลเซียส มีเมฆมาก ๐๘:๐๐ น. อาหารว่าง และเตรียมออกเดินทางไปอังกฤษ สิ้นสุดการเยือนบาร์เซโลน่า ประเทศสเปน ถือเป็นการเยือนเพื่อการพักผ่อน และเป็นการทัศนาหาความรู้จากเปลือกโลกเพื่อประดับแก่นธรรม นำไปประยุกต์ใช้ในการสื่อคำสอนในทางพุทธศาสนา ออกเดินทางจากที่พัก Cardona Castle ๐๙:๓๐ น. ไปยังสนามบินบาร์เซโลน่า วันนี้คนไม่เยอะค่อยสบายหน่อย เช็คอินเร็วไม่ต้องเข้าคิวยาวเหมือนบางที่ ยังมีเวลาถึงเกือบสองชั่วโมง โยมถวายผลไม้น้ำชากาแฟ เติมพลังงาน เมืองหนาวร่างกายใช้พลังงานเยอะ เที่ยวบินนี้เป็นของ British Airways จากบาร์เซโลน่าสู่ลอนดอนใช้เวลาบินประมาณ ๒ ชั่วโมงเศษ

การเดินทาง ต่างๆ ของชีวิต
ก็ต้องมี เข็มทิศ ติดปีกหาง
เหมือนเครื่องบิน มีปีก เอาไว้กาง
แล้วมีหาง คอยบิด ให้ทิศตรง

มนุษย์เรา ขาดเข็มทิศ ก็บิดเบี้ยว
เดินคดเคี้ยว เหมือนคนเมา ไม่เอาไหน
ไม่รู้ดี รู้ชั่ว ก็มั่วไป
เดินทางไกล สุดกู่ ถึงรู้ตัว

ลูกศิษย์ผมยาวเปี่ยมด้วยศรัทธายอมเสียสละเวลาเพื่อมาอุปัฏฐากครูบาอาจารย์ โดยเฉพาะน่าอนุโมทนา แต่ชอบถามปัญหาจนอาจารย์ญาณะฯ ส่งสัญญาณทางสายตามาบอกเป็นนัยๆ ว่าเบื่อแล้ว เลยใช้เทคนิคส่งต่อให้อาจารย์สิริปัญโญรับภาระจากกาโดน่า จนถึงสนามบินถึงได้ เซย์กุ๊ดบายกัน

จากสนามบินลอนดอนไป**วัดจิตตวิเวก**ใช้เวลาชั่วโมงเศษ โยมแดงจัดรถไปรับที่สนามบิน พวกเราเดินทางถึงวัด ๑๘:๓๕ น. พระเณรรอรับที่หน้าเรือนพักนำโดยหลวงพ่อสุจิตฺโต ร่วมกันกราบหลวงพ่อใหญ่ สนทนาปราศรัยพอควรก็เข้าที่พักน้อยครั้งที่หลวงพ่อจะบอกว่าไม่ค่อยสบาย แต่วันนี้ก็อย่างว่า เดินทางกันตั้งแต่เช้า ๙ โมงจนถึง ๖ โมงเย็น คนมีอายุก็ต้องเพลียเป็นธรรมดา

แม้จะไป ด้วยยาน คือเรือเหาะ
โดยเฉพาะ เร็วไว ไร้กังขา
แต่เวลา เช็คอิน กินเวลา
ต้องเมื่อยขา เพราะเดินจ่อ เพื่อต่อคิว

แม้โดยสาร นานหน่อย โดยทางรถ
แต่ถ้าจด เทียบเวลา ก็น่าสน
เพราะขึ้นปุ๊บ ไปปั๊บ บ่นานดน
ดีกว่าทน คอยเครื่อง แถมเรื่องยาว

อยากสบาย ไปเครื่อง แต่เรื่องยุ่ง
เขาคอยมุ่ง ตรวจตรา หากระเป๋า
มีอะไร สงสัย ยุ่งไม่เบา
แม้ย่ามเรา เขาก็ค้น จน...OK (ไปได้)

แต่สุดท้ายก็ต้องอาศัยเครื่องเหาะอยู่ดี

๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑๐

มิถุนายน ๒๕๖๐

อุณหภูมิยามเช้า ๑๗ องศาเซลเซียสแต่ความรู้สึกเย็นกว่าที่ผ่านมา แม้องศาจะเท่ากันแต่อังกฤษดันหนาวกว่า เช้าไปเดินชมบริเวณวัดกับอาจารย์ญาณะฯ เมืองอังกฤษดีตรงที่ต้นไม้ใบหญ้าเขียวทั้งปี สัตว์เช่น กวาง กระต่าย กระรอก วิหกนกกา ไม่มีใครเบียดเบียน หาอยู่หากินกันอย่างมีความสุข ปราศจากความหวาดระแวง

อยู่อย่างมิตร ดีกว่าคิด เป็นศัตรู
เป็นคำครู สอนสั่ง ยังมีผล
หากคิดว่า เขาเป็นมิตร คิดแยบยล
จะสุขล้น ไม่มีภัย ไกลจากเวร

มิตรที่ดี จะไม่มี เห็นแก่ได้
มีแต่ให้ ด้วยรักแท้ ไม่แปรผัน
ให้อามิส ให้ชีวิต คิดร่วมกัน
ทุกข์สุขนั้น ร่วมกันรับ ไม่คับใจ

ได้เวลาอาหารว่าง ๗ โมงเช้า การต้อนรับครูบาอาจารย์ เป็นการสืบสานอริยะประเพณีที่มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล แม้กระทั่งเรื่องอาหารก็ปฏิสันถารเป็นอย่างดี ถ้าไม่มี "*ปฏิสงฺขา โยนิโส ปิณฺฑปาตํ*ฯ" ร่างกายก็พังได้เช่นกัน

Today lovely day วันนี้ทุกคนต่างอุทานเป็นเสียงเดียวกันว่า วันนี้อากาศดีมาก ๑๘ องศา อากาศปลอดโปร่ง หลังอาหารว่าง เดินชมป่าบริเวณวัด วิเวกสมชื่อวัดจริงๆ ทำให้รำลึกถึงเมื่อ ๓ ปีที่แล้วได้มาเยือนที่นี่มีความประทับใจและเป็นแรงบันดาลใจให้เขียนบทกวีสั้นๆ ไว้ว่า

วัดป่าจิตตวิเวกเว้น　　กังวล
เว้นห่างจากฝูงชน　　สงบแท้
ป่าคือกิเลสล้น　　ในจิตต์
มืดมิดจนป่นปี้　　ป่านี้ งามไฉน

ตามรอยพระโพธิญาณ หลังจากฉันภัตตาหาร ญาติโยมทานข้าวเสร็จ ท่านอาจารย์การุณิโกให้ไปปฏิสันถารกับแขก (ญาติโยม) ประมาณบ่ายโมง เป็นโยมมาทำบุญถวายอาหาร ทั้งฝรั่งไทยแขกประมาณ ๑๐ กว่าคน ได้เกริ่นนำกับเขาว่า "ได้มาวัดป่าจิตตวิเวกทุกครั้งทำให้นึกถึงหลวงพ่อชา" เหมือนประหนึ่งว่าได้

ตามรอยพระโพธิญาณ มีฝรั่งคนหนึ่งถามว่า ท่านมาอังกฤษได้ทราบข่าวการเมืองอังกฤษบ้างไหม? (ช่วงนั้นการเมืองอังกฤษกำลังฮ๊อต) ได้ตอบเขาไปว่า อย่าว่าแต่การเมืองอังกฤษเลย แม้แต่การเมืองไทยยังไม่ค่อยจะรู้เรื่องกับเขาเลย เป็นเหตุให้หันเหไปสู่การสนทนาธรรมล้วนๆ ได้พูดถึงแนวการสอนของหลวงพ่อชา เรื่องปรมัตถสัจจะและสมมุติสัจจะ ในแนวการสอนของหลวงพ่อชา โดยการใช้ข้ออุปมาอุปไมย เช่น รสของผลไม้กับชื่อของผลไม้ ชื่อของผลไม้เป็นสมมุติ รสของผลไม้เป็นปรมัตถ์ ทั้งสองมีความสำคัญยิ่งหย่อนกว่ากัน สมมุติเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน เช่นหวานจะสมมุติเรียกว่าเปรี้ยวก็ได้เพราะคนสมมุติขึ้นมา แต่ปรมัตถ์เป็นสัจจะ เช่นใครจะเรียกความหวานความเปรี้ยวว่าอย่างไร...แต่ความหวานความเปรี้ยวก็ไม่เปลี่ยนไปตาม นี้คือ...ความจริงไม่อิงสมมุติ ปัญหามันสุดอยู่ตรงนี้! ฝรั่งพยักหน้า...ไม่ทราบว่าเข้าใจหรือไม่เข้าใจ ก็ได้สนทนาต่อไปจนจบลงตรงที่นิรุตติภาษาในความหมายของหลวงพ่อชา คือภาษาใจไม่ใช่ภาษาพูด เช่นเวลาดีใจกิริยาท่าทางเป็นอย่างหนึ่ง เสียใจเป็นอย่างหนึ่งภาษานี้ไม่ต้องพูดก็รู้ได้ ฝรั่งชอบแย้งตะแบงขึ้นมาว่า บางคนดูยากปากกับใจไม่ตรงกัน ตอบเขาไปว่าไม่ยาก! ถ้าหากรู้เรื่องของตนเองเราก็จะรู้เรื่องของคนอื่น คนเราถ้าใจมันไม่ joys จะยิ้มน้อยยิ้มใหญ่มันก็ยิ้มอย่างแห้งๆ ดูหน้าตาไม่สดใส ฝรั่งพยักหน้าอีกแล้ว ไม่รู้เข้าใจหรือไม่เข้าใจ พอดีหมดเวลา เขามองมาที่ท่านอาจารย์สิริปัญโญ บอกว่า "ขอบคุณมากครับที่ช่วยแปลให้" มารู้ทีหลังว่าเขาเป็นด๊อกเตอร์...

เรื่องสมมุติ แตกต่าง จากปรมัตถ์
เห็นได้ชัด ด้วยแว่นธรรม คำสั่งสอน
ว่าสมมุติ เป็นสิ่ง ไม่แน่นอน
ท่านจึงสอน อย่าหมายมั่น ว่ามันจริง

จริงก็จริง โดยสมมุติ ท่านไม่เถียง
สมมุติเพียง เรียกนาย "ก" ไม่สับสน
ถ้าหากเรียก นาย "ก" กันทุกคน
ก็สับสน ตายห่า จะบ้าตาย

เราชื่อ "ก" เขาเรียก "ข" ก็ช่างเถิด
อย่าได้เกิด โทสา มันน่าหัว
หากบางแห่ง เขาเรียกแพะ ว่าเป็นวัว
เรียกมั่วซั่ว ก็ช่างเขา เราสบาย

หากรู้จริง ปรมัตถ์ อย่างชัดแจ้ง
ใครตะแบง ว่าอะไร ก็ช่างเขา
หูเราหนัก ให้รู้จัก ทำเป็นเบา
อยู่กับเขา เหมือนไม่อยู่ เพราะรู้จริง

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

เช้ามีเมฆมาก ลมกรรโชกเป็นระยะ อุณหภูมิอยู่ที่ ๑๖ องศาเซลเซียส ถือว่าสบายๆ สไตล์อังกฤษ วันนี้มีพิธีถวายผ้าป่าสามัคคี มีญาติโยมมาร่วมทำบุญกันเยอะหลายร้อยคน พิธีเริ่มเวลา ๑๐:๓๐ น. พิธีกรนำบูชาพระรัตนตรัย ถวายภัตตาหาร พระภิกษุสามเณรบิณฑบาตภายในบริเวณวัด เป็นบรรยากาศชวนให้ปลื้มปีติ เพราะมีศรัทธาสาธุชนหลายชาติหลายภาษาที่เปี่ยมด้วยศรัทธามาด้วยใจ ไม่มีไทยไม่มีฝรั่ง ฯลฯ จะเป็นชนชาติใดภาษาใดถ้าใจมีธรรมก็ทำให้เกิดความรักความเมตตานำมาซึ่งหนึ่งเสมือนญาติ ที่เรามักจะเรียกว่า "ญาติธรรม" ดังคำพุทธภาษิตที่ว่า *วิสาสา ปรมา ญาติ* ความคุ้นเคยสนิทสนมเป็นญาติอย่างยิ่ง

ด้วยศรัทธา มากันตั้ง หลายร้อย
ก่องข้าวน้อย หม้อแกงใหญ่ หลายภาษา
มีทั้งไทย ฝรั่งแกม แถมศรีลังกา
กัมพูชา จีนขาว ลาวก็มี

อันความดี เป็นหลักแท้ ของศาสนา
ดีกิเลส ดีตัณหา พาสับสน
ศาสนา สร้างอัตตา เพิ่มตัวตน
อย่าปะปน เอาศาสนา บังหน้าเลย

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑๓.๓๐ น. ร่วมกันประกอบพิธีเวียนเทียนถวายสักการะรอบเจดีย์จำลองหลวงพ่อชา สุภัทฺโท โดยการนำของหลวงพ่อเลี่ยม ฐิตธมฺโม (พระราชภาวนาวิกรม) หลวงพ่อให้ทุกคนสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พร้อมกับการเดินประทักษิณสิ้นสามรอบ ท่านอาจารย์สิริปัญโญกล่าวนำถวายเครื่องสักการะเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อน้อมจิตน้อมใจให้ระลึกถึงพระคุณตามความเป็นจริง และสงบกายสงบใจเพื่อให้ได้วิเวกทั้งสาม

วิเวกกาย กายวิเวก เป็นเอกกิจ
วิเวกจิต จิตวิเวก เป็นเอกผล
จิตวิเวก เป็นปัจจัย ให้เห็นตน
อุปธิ..วิเวกดล พ้นทุกข์เอย

หลังจากพิธีเวียนเทียนถวายสักการะเสร็จ ทุกคนก็พร้อมใจกันมาถวายผ้าป่าสามัคคี ณ ลานธรรม เพื่อสมทบทุนบูรณะปฏิสังขรณ์วัดเป็นลำดับสุดท้ายของพิธีกรรมสำหรับวันนี้

๑๒

มิถุนายน ๒๕๖๐

เช้าอุณหภูมิ ๑๔ องศาเซลเซียส ๐๗:๐๐ น. อาหารว่าง ๐๘:๐๐ น. พระเณร อุบาสกอุบาสิกากราบขอขมา หลวงพ่อพระราชภาวนาวิกรม หลวงพ่อกล่าวขอบคุณและอนุโมทนาพร้อมให้ข้อคิดกิจของนักบวช คุณสมบัติของพระสงฆ์ จบลงด้วยธัมมุทเทส ๔ ของพระอริยะสาวกชื่อ รัฐปาละ ในสมัยพุทธกาล แนะให้พิจารณาบ่อยๆ ธัมมุทเทส ๔ คือ

๑. โลก...คือหมู่สัตว์ อันชรานำไปไม่ยั่งยืน
๒. โลก...ไม่มีอะไรเป็นที่ต้านทาน ไม่เป็นใหญ่เฉพาะตน
๓. โลก...ไม่มีอะไรเป็นของตน จำจะต้องละสิ่งทั้งปวงไป
๔. โลก...พร่องอยู่เป็นนิจ ไม่รู้จักอิ่ม เพราะเป็นทาสแห่งตัณหา

(โลก ๑)

เมื่อเกิดมา ความชรา ก็มาด้วย
ป่วยไม่ป่วย ก็ต้องแก่...แน่ใช่ไหม?
แก่ก็ดี ถ้ามีธรรม ประจำใจ
ดีกว่าไป ขัดขืน มันฝืนธรรม

(โลก ๒)

โลกไม่มี อะไร เป็นที่ต้าน
จะเชี่ยวชาญ เป็นด๊อกเตอร์ ก็เก้อเขิน
ต้านชรา พยาธิ ให้หยุดเดิน
คิดสูงเกิน จนตัวแก่ แก้ไม่ทัน

(โลก ๓)

โลกใบนี้ มีใครได้ อะไรบ้าง?
เห็นแต่นั่ง เช็ดน้ำตา หรือว่าไฉน?
ที่เราเห็น ว่าของเรา จงเข้าใจ
เดี๋ยวก็ไป จากกัน วันสิ้นลม

(โลก ๔)

โลกกลมๆ ถมเท่าไหร่ ก็ยังพร่อง
ตัณหาย่อง ยอยก จนตกหลุม
มันบังคับ ขู่เข็ญ อย่างรัดกุม
แล้วควบคุม ให้เทใส่ ไม่เคยเต็ม

ตอนส่งท้าย นิราศแดนไกลจากใจที่จดจำ (แกะรอยธรรม ตามรายทาง)

หลวงพ่อให้โอวาทเสร็จ พระเณรอุบาสกอุบาสิกาตามส่งขึ้นรถเพื่อเดินทางสู่สนามบิน London Heathrow มีพระตามไปส่งถึงสนามบิน ๓-๔ ท่านและญาติโยม ๕-๖ คน เที่ยวนี้กลับการบินไทย TG A380-800 เครื่องออกเวลา ๑๒:๓๐ น. (เวลาท้องถิ่น)

การเยือนยุโรปสำหรับปีนี้ (๒๕๖๐) ก็คงสิ้นสุดลงพร้อมกับการบันทึก "แกะรอยธรรม ตามรายทาง" อันเป็นการสิ้นสุดของการเดินทางภายนอก แต่การเดินทางของจิตทุกชีวิตก็ยังต้องเดินกันต่อไป ตราบใดที่จิตใจยังสาละวนสาละเวียนอยู่กับแรงดึงดูดของตัณหาอุปาทาน การเดินทางของเราก็ถือว่ายังไม่สิ้นสุด การเยือนประเทศต่างๆ เป็นเพียงการเดินทางเพื่อสัมผัสโลกวัตถุ แต่ในส่วนนามธรรม หรือ Inside meditation ยังจะต้องท่องไปในโลกชีวิตประจำวัน หลวงพ่อชาได้ให้ข้อคิดในบันทึกของท่านเมื่อครั้งท่านเยือนยุโรปปี ๒๕๒๐ ไว้ว่า การท่องเที่ยวมีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ...การเที่ยวเมืองนอกนอก กับการเที่ยวเมืองนอกใน ซึ่งมีความหมายต่างกัน การเที่ยวเมืองนอกนอกคือการไปดูตึกรามบ้านช่อง ดูต้นไม้ภูเขาแผ่นดิน ซึ่งอาจทำให้ลุ่มหลงมัวเมาเพลิดเพลินเลยเกินไปสู่ *นนฺทิราค* อันประกอบด้วยความกำหนัดด้วยอำนาจความเพลิน ซึ่งจะทำให้เดินผิดทางได้ นี้คือการเที่ยวเมืองนอกนอก ส่วนผู้มีปัญญาย่อมรู้จักพิจารณาถึงสภาวะธรรมอันเกิด

ขึ้นโดยอาศัยปัจจัยภายนอก แล้วโอปนยิกธรรมนำเข้าสู่การพิจารณาภายใน ให้เห็นความเกิดขึ้นและความดับไปของสรรพสิ่ง ทั้งปัจจัยภายนอกและภายใน เป็นผู้รู้รอบในสภาวะธรรมว่าทุกสิ่งย่อมไม่พ้นความเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา บุคคลผู้นี้แม้จะดำเนินชีวิตอยู่ในโลกแห่งความวุ่นวายก็จะกลายเป็นผู้สงบ นี่คือความหมายของการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง จึงควรไตร่ตรองมองให้ได้อรรถรส จะได้เดินไม่คดไม่เคี้ยว หรือเลี้ยวเข้ามาสู่สัมมามรรค ก็จักพบกับความสุขความร่มเย็นตามวาสนาบารมีที่สั่งสมมา

"แกะรอยธรรม ตามรายทาง" ก็ขอสมมุติยุติลงเพียงเท่านี้
ขอความสุขสวัสดีจงมีแก่ทุกท่านเทอญ

สรุปการเดินทางเพื่อประชุมสงฆ์นานาชาติปีนี้

๔-๗ พ.ค.	อังกฤษ	๓-๕ มิ.ย.	อิตาลี
๗-๒๐ พ.ค.	ปอร์ตุเกส	๕-๙ มิ.ย.	สเปน
๒๐-๒๗ พ.ค.	อังกฤษ	๙-๑๒ มิ.ย.	อังกฤษ
๒๗ พ.ค. - ๓ มิ.ย.	นอร์เวย์		และกลับประเทศไทย

ขอให้พระธรรมคำสอนอันเป็นสัจธรรมจงเบ่งบานในหัวใจมวลมนุษยชาติ การพิฆาตเข่นฆ่าและเบียดเบียนกันจะได้ลดน้อยลง ขอให้มนุษย์ทั้งผองจงมองกันเสมือนญาติ จะได้ลดการอาฆาตจองเวร หันกลับมามองเสมือนพี่น้องกัน โลกใบนี้จักพบความสงบเย็น หากเราสร้างความรักความเมตตา ความปรารถนาดีต่อหมู่เหล่าสรรพสัตว์ เราจะอยู่ร่วมโลกด้วยความเอื้ออาทรและนอนตาหลับ ความจริงแล้วเราทั้งมวลล้วนไม่มีอะไรติดมาและจะไม่มีอะไรติดไป มาก็เปล่า ไปก็เปล่า คิดดีๆ นะพี่น้องเอ๋ย จงมองโลกด้วยปัญญาญาณ เราจะอยู่ร่วมกันด้วยความเบิกบานและสันติสุข

เอวํ โหตุ! เอวํ โหตุ! เอวํ โห...ตุ

ขอจงเป็นอย่างนั้น ขอจงเป็นอย่างนั้น

๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

Cardona
Manresa
Igualada
Montserrat
Sabadell
Mataró
Badalona
Sagrada Família
& Park Güell
บาร์เซโลน่า
Barcelona
Castelldefels
Sitges
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
๕๐ กม.
50 km.
สเปน
Spain

วัดสันตจิตตาราม

Rieti, อิตาลี

Barcelona

ประเทศสเปน *(ซ้าย-บนขวา)* | Sagrada Família *(ที่เหลือ)* | Park Güell

(ล่างซ้าย) | โยม ผู้หญิงคนไทย ได้แฟนเป็น คนสเปน เป็น เจ้าของร้าน อาหาร นิมนต์ ไปฉันที่ร้าน อาหารสเปน แท้ๆ พ่อแม่ดีใจ ขอถ่ายรูปเป็นที่ ระลึก

Cardona

Barcelona, สเปน

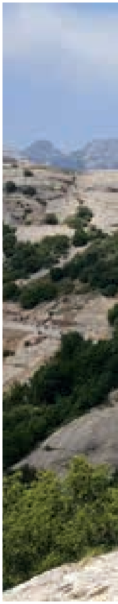

(ล่างกลาง-ขวา) |
Castle of
Cardona

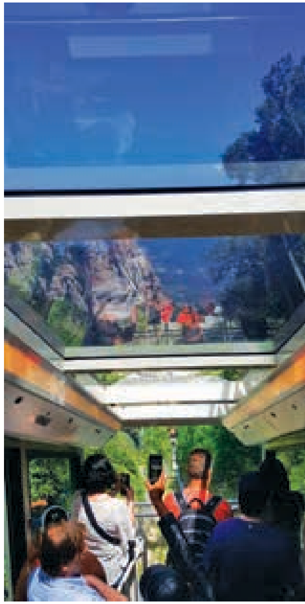

Montserrat
Barcelona, สเปน

วัดป่าจิตตวิเวก

Chithurst, อังกฤษ

ภาคผนวก

ข้อมูลโดยสังเขป

ของสถานที่บางส่วน
ในการเดินทางครั้งนี้

ข้อมูลจาก:
cittaviveka.org   amaravati.org   santacittarama.altervista.org
sumedharama.pt   skiptvet-vihara.weebly.com   wikipedia.org
parquesdesintra.pt   visitportugal.com   norskfolkemuseum.no
barcelonalowdown.com   atlasobscura.com

Capela dos Ossos

(Chapel of Bones,
คูหากระดูก)
โปรตุเกส

สร้างขึ้นเมื่อคริสตศตวรรษที่ ๑๖ เป็นส่วนหนึ่งของโบสถ์แห่งนักบุญฟรานซิส ในเมือง Évora โปรตุเกส ฝาผนังและเสาประดับด้วยหัวกะโหลกและโครงกระดูกมนุษย์ประมาณห้าพันโครง ซึ่งเป็นโครงกระดูกของนักบวช เหนือซุ้มประตูทางเข้ามีอักษรจารึกไว้ แปลได้ใจความว่า "พวกเราเหล่าโครงกระดูกที่นี่, กำลังรอ (โครงกระดูก)ของท่านอยู่" ผู้สร้างซึ่งเป็นนักบวชคริสต์คณะฟรันซิสกัน มีวัตถุประสงค์ที่จะกระตุ้นเตือนหมู่เพื่อนนักบวชด้วยกันให้พิจารณาถึงความตาย และความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดกับชีวิต ซึ่งเป็นกระแสนิยมในยุคปฏิรูปคริสตจักรโรมันคาทอลิก (Counter-Reformation) ในขณะนั้น

Convent of the Capuchos

โปรตุเกส

ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. ๑๕๖๐ โดยครอบครัวข้าราชการแห่งราชอาณาจักรโปรตุเกสในสมัยนั้น ภายใต้การดูแลของนักบวชคริสต์คณะฟรันซิสกัน ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติตามคำสอนของนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี (St. Francis of Assisi) ซึ่งเน้นความเป็นอยู่ที่มักน้อยสันโดษและปลีกตัวออกมาอยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ วัดนี้จึงมีลักษณะที่เรียบง่าย ไม่ใหญ่โตหรูหรา อยู่ท่ามกลางธรรมชาติป่าเขา จนในปี ค.ศ. ๑๘๓๔ วัดถูกทิ้งร้าง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และถูกซื้อเปลี่ยนมือเรื่อยมา จนกระทั่งตกเป็นของรัฐ ปัจจุบันบริเวณวัดถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งในเขตภูมิทัศน์วัฒนธรรมแห่ง Sintra ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

Castelo de Monsaraz

โปรตุเกส

พื้นที่โดยรอบ มีหลักฐาน
ทางโบราณคดีซึ่งทำให้
เชื่อกันว่า มีมนุษย์มาตั้ง
ถิ่นฐานอยู่ที่นี่มาตั้งแต่
สมัยก่อนประวัติศาสตร์
และมีการรุกรานยึดครอง
เปลี่ยนมือผ่านชนชาติ
ต่างๆ ที่เข้ามาในดินแดน
นี้ ตั้งแต่ชาวโรมัน ชนเผ่า
วิซิกอธ ชาวมุสลิม ชาว
คริสต์ จนมีการสร้างเป็น
ปราสาทขึ้นบนสันเขาใน
คริสตศตวรรษที่ ๑๓ และ
มีการปรับปรุงต่อเติม
เรื่อยมา เนื่องจากเป็นจุด
ยุทธศาสตร์ มีการรบพุ่ง
กันบ่อยครั้งในช่วงเวลา
หลายร้อยปี
ปัจจุบันบริเวณปราสาท
ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น
โบราณสถานแห่งชาติ
ของโปรตุเกส และเปิดให้
นักท่องเที่ยวได้เข้าชม

Castelo de Marvão

โปรตุเกส

บริเวณซึ่งเป็นที่ตั้ง มีข้อมูลบ่งบอกว่ามีการเข้ามาตั้งรกรากตั้งแต่สมัยโบราณ ผ่านยุคของชาวโรมัน จนถึงยุคที่ชาวมัวร์ซึ่งเป็นมุสลิมได้เข้ายึดครองพื้นที่ จึงได้มีการสร้างปราสาทขึ้นในคริสตศตวรรษที่ ๙ มีลักษณะเป็นป้อมปราการตั้งอยู่บนยอดเขา สามารถเข้าได้จากทางทิศตะวันออกเท่านั้น นอกนั้นเป็นเขาสูงชันทำให้เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญ เกิดการรบแย่งชิงป้อมปราการนี้หลายครั้ง จากทั้งชนต่างชาติต่างศาสนา แม้กระทั่งสงครามกลางเมืองแย่งชิงอำนาจกันเอง

ปัจจุบันตัวปราสาทได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติของโปรตุเกส ได้รับการดูแลซ่อมแซมปรับปรุงและเปิดให้บุคคลทั่วไปได้เข้าชม

เมือง Bath

อังกฤษ

มีหลักฐานการอยู่อาศัยของมนุษย์มาตั้งแต่ยุคหินจนกระทั่งมีการสร้างโรงอาบน้ำและวิหารเทพเจ้าของชาวโรมันในบริเวณใกล้บ่อน้ำพุร้อน ต่อมามีกลุ่มชนได้ผลัดเปลี่ยนกันเข้ามาอาศัยและสร้างสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ไว้ ตลอดระยะเวลาในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา หนึ่งในสิ่งปลูกสร้างที่เป็นอัตลักษณ์ของเมือง คือ Royal Crescent สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๗๖๗ เป็นตึกแถว ๓๐ คูหา เรียงต่อกันเป็นรูปจันทร์เสี้ยว ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งก่อสร้างภายใต้การพิทักษ์ของประเทศอังกฤษ

ปัจจุบันเมือง Bath ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกโดยองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)

Norsk Folkemuseum

(Norwegian Museum of Cultural History, **พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมแห่งชาตินอร์เวย์**)

ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๘๙๔ เพื่อวัตถุประสงค์ในการประกาศเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งเป็นช่วงที่มีกระแสชาตินิยมในนอร์เวย์ ก่อนที่แยกตัวออกเป็นอิสระจากสหราชอาณาจักรสวีเดน-นอร์เวย์ในปี ค.ศ. ๑๙๐๕ ภายในเขตพิพิธภัณฑ์มีการจัดแสดงวิถีชีวิตของชาวนอร์เวย์ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๕๐๐ จนถึงปัจจุบัน การจัดแสดงมีทั้งส่วนที่เป็นนิทรรศการภายในอาคาร และส่วนพิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง ซึ่งประกอบไปด้วยสิ่งก่อสร้างกว่าร้อยแห่ง ส่วนใหญ่รื้อถอนมาสร้างใหม่จากที่ตั้งเดิมทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยสิ่งก่อสร้างมีอายุในช่วงเวลาตั้งแต่ร้อยกว่าปีก่อนย้อนกลับไปถึงช่วงยุคกลางของยุโรป

Cardona Salt Mountain

สเปน

สันนิษฐานว่าเกิดจากเกลือของทะเลโบราณที่เหือดแห้งไปและถูกทับถมไว้ใต้ดิน ต่อมาเมื่อเปลือกโลกเคลื่อนตัว ก้อนเกลือจึงถูกดันขึ้นมาเป็นภูเขาเกลือขนาดใหญ่ เมื่อประมาณสองล้านปีก่อน เกลือในที่นี้มีองค์ประกอบของแร่ธาตุที่ทำให้ก้อนเกลือมีลักษณะโปร่งแสง จนสามารถนำไปแกะสลักทำเป็นของประดับได้ มีหลักฐานแสดงว่ามนุษย์ได้เข้ามาทำเหมือง ณ ที่นี้ตั้งแต่ยุคโบราณแล้ว จนมาถึงยุคกลาง เหมืองเกลือกลายเป็นแห่งรายได้สร้างความมั่งคั่งให้แก่เจ้าผู้ครองแคว้น จนถึงทศวรรษที่ ๑๙๙๐ เหมืองจึงได้ยุติการขุดเจาะ และแปรสภาพเป็นพิพิธภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชม

วัดป่าจิตตวิเวก
(วัดป่าชิตเฮิร์ต)
อังกฤษ

ในการเยือนประเทศอังกฤษครั้งแรกของพระเดชพระคุณ พระโพธิญาณเถร (หลวงปู่ชา สุภทฺโท) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ท่านได้มอบหมายให้พระสงฆ์จำนวนหนึ่ง ซึ่งมี พระราชสุเมธาจารย์ (หลวงพ่อสุเมโธ) เป็นประธานสงฆ์ ให้อยู่บำเพ็ญสมณธรรมที่วิหาร Hampstead ภายในกรุงลอนดอน วันหนึ่งขณะที่พระกำลังเดินบิณฑบาตผ่านสวนสาธารณะ มีชายชาวอังกฤษผู้หนึ่งวิ่งออกกำลังกายสวนทางมา เขาเห็นอาการสำรวมของพระแล้วเกิดศรัทธา จึงตามท่านกลับไปยังที่พักสงฆ์ ท้ายที่สุดเขาได้ถวายผืนป่าจำนวนกว่า ๓๐๐ ไร่ในแคว้น West Sussex ทำให้ต่อมาทางมูลนิธิกิจการสงฆ์แห่งประเทศอังกฤษ (English Sangha Trust) ได้ตัดสินใจซื้อบ้าน Chithurst ซึ่งตั้งอยู่บริเวณนั้นเพื่อใช้เป็นที่พักสงฆ์ โดยใช้ปัจจัยจากการขายวิหาร Hampstead คณะสงฆ์จึงได้ย้ายเข้ามาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ จนกลายมาเป็นวัดป่าจิตตวิเวกในทุกวันนี้ โดยในปัจจุบันมี พระอาจารย์การุณิโก ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสสืบต่อจาก พระอาจารย์สุจิตฺโต

วัดอมราวดี
อังกฤษ

๕ ปีหลังจากการก่อตั้งวัดป่าจิตตวิเวก คณะสงฆ์ได้ขยายตัวมากขึ้นจนเสนาสนะไม่สามารถรองรับได้ ทางคณะสงฆ์และมูลนิธิ English Sangha Trust จึงได้ตัดสินใจซื้อที่ในแคว้น Hertfordshire ทางตอนเหนือของกรุงลอนดอนสำหรับเป็นวัดใหม่ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ วัดอมราวดีจึงได้เปิดอย่างเป็นทางการ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรุณาเสด็จไปในพิธีเปิดพระอุโบสถ วัดอมราวดี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ จวบจนปัจจุบัน วัดอมราวดีได้กลายเป็นที่พำนักของคณะสงฆ์หมู่ใหญ่ มีการจัดปฏิบัติธรรมสำหรับผู้ที่สนใจอย่างต่อเนื่อง และกำลังมีโครงการระยะยาวในการปรับปรุงเสนาสนะเพื่อรองรับการเจริญเติบโต โดยมีพระวิเทศพุทธิคุณ (พระอาจารย์อมโร) เป็นเจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน

วัดสันตจิตตาราม
อิตาลี

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้มีศรัทธาญาติโยมชาวอิตาลี ถวายบ้านในเมือง Sezze-Romano จังหวัด Latina ทางตะวันออกเฉียงใต้ของกรุงโรม ประเทศอิตาลี และมีความต้องการพระชาวอิตาลีไปพำนักปฏิบัติอยู่ที่นั่น พระราชสุเมธาจารย์ (หลวงพ่อสุเมโธ) จึงได้ส่งพระอาจารย์ธานวโร ชาวอิตาลี ไปประจำอยู่ที่นั่น ต่อมาเมื่อหมู่คณะมีการขยายตัวมากขึ้น จึงได้มีการสรรหาสถานที่ใหม่ที่เหมาะสมกว่า จนในที่สุดได้มีการซื้อที่ในเมือง Poggio Nativo จังหวัด Rieti ทางตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงโรม และได้ย้ายไปยังที่ใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ อันเป็นที่ตั้งของวัดจนถึงทุกวันนี้ ในปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๐) ภายใต้การดูแลของพระอาจารย์ฉนฺทปาโล เจ้าอาวาส และพระครูสันติธรรมวิเทศ (พระอาจารย์ปรีชา ชุตินฺธโร) ทางวัดกำลังดำเนินโครงการก่อสร้างพระอุโบสถ เพื่อรองรับการขยายตัวของศรัทธาที่มีต่อพระพุทธศาสนาในอิตาลีที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

วัดสุเมธาราม
โปรตุเกส

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้มีการก่อตั้งพุทธสมาคม (Budismo Theravada da Floresta) อย่างเป็นทางการในประเทศโปรตุเกส และได้มีการอาราธนานิมนต์ พระอาจารย์วชิโร เพื่อก่อตั้งวัดป่าในโปรตุเกส ๒ ปี หลังจากนั้นจึงได้มีพระจำพรรษาอยู่ที่นั่น โดยมีพุทธวิหารตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงลิสบอนมากนัก จนปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้มีการอุปสมบทพระภิกษุเป็นครั้งแรกในโปรตุเกส ภายในเขตพัทธสีมาในที่ดินแปลงใหม่ ซึ่งห่างจากพุทธวิหารประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร ทำให้มีพระสงฆ์ครบ ๕ รูปและสามารถรับกฐินได้ในปีเดียวกันนั้น

วัดโลกุตตรวิหาร

(วัดป่าชิปท์เว็ท)
นอร์เวย์

มูลนิธิวัดป่า (Stiftelsen Skogskloster) ได้ใช้เวลาประมาณ ๔ ปีในการจัดตั้งวัดป่านิกายเถรวาทในประเทศนอร์เวย์ โดยได้มีการจัดหาฟาร์มและป่าที่เหมาะสมกับการจัดตั้งวัดป่าขึ้น ณ เมืองชิปท์เว็ท (Skiptvet) ทางตอนใต้ของกรุงออสโล โดยใช้เวลาในการขับรถประมาณหนึ่งชั่วโมง ปัจจุบันมีพระสงฆ์ชาวตะวันตกที่ได้รับนิมนต์ให้มาประจำอยู่ที่วัด โดยมีพระอาจารย์กลฺยาโณเป็นเจ้าอาวาส

หลวงพ่อพระอาจารย์จันดี กนฺตสาโร

พ.ศ. ๒๔๙๖

เกิด ณ บ้านหนองสองห้อง
ตำบลธาตุ อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ. ๒๕๑๘

อุปสมบท ณ วัดหนองป่าพง
จังหวัดอุบลราชธานี โดยมี
พระโพธิญาณเถร
(หลวงพ่อชา สุภทฺโท)
เป็นพระอุปัชฌาย์

พ.ศ. ๒๕๒๙

เดินทางไปเผยแผ่พระพุทธศาสนา
ณ เมืองเพิร์ธ ประเทศออสเตรเลีย
เป็นเวลา ๒ ปี

พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึง ปัจจุบัน

เป็นเจ้าอาวาสวัดป่าอัมพวัน
จังหวัดชลบุรี

ยุโรป
Europe
N
ATLANTIC OCEAN
นอร์เวย์
Norway
SWEDEN
ออสโล
Oslo
วัดโลกุตตรวิหาร
Lokuttara
สหราชอาณาจักร
United Kingdom
วัดอมราวดี
Amaravati
วัดป่าจิตตวิเวก
Cittaviveka
ลอนดอน
London
POLAND
เยอรมนี
Germany
CZECH.
SVK.
ฝรั่งเศส
France
SUI.
AUSTRIA
HUNGARY
SLO.
CRO.
BIH.
SRB.
โปรตุเกส
Portugal
วัดสุเมธาราม
Sumedharama
ลิสบอน
Lisbon
สเปน
Spain
บาร์เซโลน่า
Barcelona
วัดสันตจิตตาราม
Santacittarama
โรม
Rome
อิตาลี
Italy
MEDITERRANEAN SEA
AFRICA

ตะวันออก จะกลายเป็น ตะวันตก
วณิพก จะกลาย เป็นเศรษฐี
ที่เคยมืด กลับสว่าง ช่างแปลกดี
ที่เคยมี กลับหาย มลายไป
รู้แล้ว...ลืมตากันเสียบ้าง!